

Vlaams
Parlement

vergadering **C93 – OND10**

zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 9 januari 2014

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het voetbal-actieplan ‘Holebi of hetero, maak er geen spel van’ - 633 (2013-2014)	3
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de transitie van DAC’ers in vrije internaten - 596 (2013-2014)	6
Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het verdwijnen van de numerus clausus voor bepaalde geneeskundige beroepen vanaf 2020 - 608 (2013-2014)	8
Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de procedure voor de toekenning van toekomstige middelen voor capaciteitsnoden in het onderwijs - 609 (2013-2014)	12
Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het bepalen van de cesuur bij de taaltoets voor kleuters - 620 (2013-2014)	16
Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de preciaire positie van Roma-kinderen in het Vlaams onderwijs - 635 (2013-2014)	
Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de lage onderwijsparticipatie van Roma-kinderen - 645 (2013-2014)	24
Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de toekomst van School in zicht in Antwerpen - 641 (2013-2014)	27
Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de nieuwe regeling over de gelijkschakeling van diploma’s - 652 (2013-2014)	
Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de knelpunten bij de erkenning van buitenlandse artsendiploma’s - 664 (2013-2014)	29

■

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het voetbalactieplan ‘Holebi of hetero, maak er geen spel van’ - 633 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, men zegt vaak dat de politiek een gevoelloze stiel is en dat er weinig passie in zit. Ik heb deze vraag nu net ingediend vanuit mijn passie voor voetbal.

U hebt voor het kerstreces op de hoofdzetel van de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) het voetbalactieplan ‘Holebi of hetero, maak er geen spel van’ voorgesteld. Een aanleiding daartoe zou zijn dat nog geen enkele profvoetballer zich ‘geout’ heeft als homoseksueel. U bent als peter voor de actie in het buitenland op zoek moeten gaan naar een homoseksueel voetballer. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Ik weet dat u graag reist, en ik gun u dat.

Ik heb problemen met het actieplan op zich. Het actieplan bestaat onder meer uit een sensibiliseringscampagne. Dat is niet de eerste campagne in verband met holebi's maar wel de eerste in de sportsector. Als ik aan homohaar of homofobie denk, associeer ik dat niet onmiddellijk met voetbal. Ik denk dat er in onze samenleving andere subculturen zijn waar een sensibiliseringscampagne nuttiger kan zijn.

Het lijkt er wel op dat de Vlaamse Regering amechtig op zoek gaat naar een holebi in het Belgisch profvoetbal. Ik vraag me af of dat de bedoeling moet zijn. De voetballers kunnen toch zelf uitmaken of ze een rolmodel willen zijn voor homoseksuele jongeren of niet. U hebt u als minister geout als homoseksueel. U bent daar eerlijk en open over. U bent een rolmodel voor vele jongeren. Dat is uw eigen vrije keuze. U had evengoed kunnen zwijgen. U hebt dat niet gedaan en dat siert u. Ik heb daar geen enkel probleem mee.

Voor het voetbal bent u op zoek gegaan naar zo'n rolmodel. Waarom alleen in het voetbal? Waarom niet in andere sporten? Ik weet bijvoorbeeld niet hoeveel homoseksuele wielrenners er in het peloton zitten. Ook in de atletiek ken ik geen homoseksuele sporters. Dat is ook niet belangrijk. Die mensen zijn bezig met hun sport en niet met een eventueel rolmodel voor homoseksuelen.

Een van de redenen waarom ik deze vraag heb ingediend, is dat men met deze campagne het voetbal gaat stigmatiseren. Naar aanleiding van dit actieplan las ik veel commentaren van vertegenwoordigers van de holebiwereld en van holebiverenigingen. Ze noemen voetbal een machosport, een onverdraagzame omgeving, antihomo enzovoort. Ze drukken een stempel op de voetbalsport als zijnde een onverdraagzame sport tegenover homoseksuele personen. Ik heb daar een probleem mee.

Daarom luidt mijn eerste vraag, minister, waarom een specifiek actieplan in het voetbal? Ik kan nog tal van andere sporten opsommen waar geen enkele holebi zich geout heeft of als rolmodel dient.

Ik ben er mijn vraag om uitleg mee begonnen: ik kan heel wat andere omgevingen en subculturen in onze samenleving noemen waar holebi's zich ook niet outen. Misschien heerst daar een groter probleem van homofobie of homohaar zelfs. Dat kan men van het voetbal niet zeggen.

Is dit een amechtige poging van de Vlaamse Regering om een homoseksuele profvoetballer te vinden die zich out? Is dat de bedoeling van het actieplan? Loopt men niet het risico dat deze campagne eerder contraproductief gaat werken?

Nu creëert u de perceptie dat voetbal de meest homofobe sport is. Ik vind dat spijtig. Dat is niet zo. Ik ken de voetbalsector redelijk goed en kan u echt met de hand op het hart zeggen

dat voetbal, en alles wat daarrond hangt, niet homofoob is. Hoe gaat u er als minister mee om dat u nu eigenlijk één sport van de vele sporten gaat stigmatiseren?

Wat is de kostprijs en wat is de looptijd van het actieplan? Zal het worden geëvalueerd, en zo ja, wanneer?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, geachte leden, mijnheer Wienen, het verbaast me een beetje dat u deze vraag stelt. Iedereen is het er immers over eens dat, als er nu één sportsector is waar het belangrijk is om zo'n campagne te doen, dat precies de voetbalsector is.

Daar zijn een aantal redenen voor. Het is de sport die de grootste impact heeft op de samenleving, het is de populairste sport. Het is ook de sport waar mensen het meest door worden beroerd: kijken we maar naar alles wat nu met de Rode Duivels te maken heeft. Het is ook een sport waarover iedereen een mening heeft. Er komen altijd heel veel mensen naar kijken. Het is een wereldwijd fenomeen. Dat is dus iets dat echt beroert.

Tegelijk stellen we echter ook vast dat het bijzonder moeilijk is voor voetballers om vandaag een omgeving te vinden waarin ze zich in vertrouwen kunnen outen. U zegt nogal stellig dat de voetbalwereld niet homofoob is en dat er geen problemen zijn. Dat staat toch wel een beetje haaks op wat niet alleen Robbie Rogers – hoewel die goede reacties heeft gekregen, wat des te beter is –, maar ook die Duitse voetballer van gisteren en ook anderen zeggen. Dat klopt dus ook niet.

Misschien is het wel zo dat een groot deel van de spelers zegt dat het voor hen niet uitmaakt welke seksuele oriëntatie een voetballer heeft. Er zijn daarover al enquêtes gebeurd. Als ik me niet vergis, ging het over vier of drie op de vijf ondervraagden. Tegelijk zegt echter ongeveer eenzelfde percentage voetballers het toch niet te zeggen, omdat ze het niet durven. Dat hoeft niet noodzakelijkerwijze zo te zijn uit schrik voor reacties van collega-voetballers. Dat kan ook zijn uit schrik voor reacties van voetbalsupporters, want die zijn ook niet altijd lief voor voetballers.

We hebben deze campagne dus niet opgezet om het voetbal met de vinger te wijzen. Daar bent u totaal verkeerd in, en u bent ook zowat de enige die het zo interpreteert. Neen, we willen hen juist als partner beschouwen omwille van hun maatschappelijke invloed, maar ook vertrekkend vanuit het gegeven dat er vandaag geen klimaat is voor homoseksuele topvoetballers om zich te durven outen. Het enige dat deze campagne beoogt, is het creëren van een klimaat waarin ze dat wél kunnen, en dat daar dan, als dat gebeurt, ook geen punt meer van wordt gemaakt. Het zou geen heikel punt mogen zijn als een voetballer verklaart homo of hetero te zijn of op blonde of zwarte vrouwen te vallen, of op een combinatie daarvan, whatever. Vandaag is het echter wel een heikel punt, dat voor heel wat voetballers toch wel problemen geeft qua geluk, qua welzijn. Ik vind het dus wel de taak van Gelijke Kansen om dat mogelijk te maken, niet om te stigmatiseren, maar wel om het voetbal als partner te nemen en dit tegelijkertijd te normaliseren als het gebeurt. Dit is eigenlijk het grote uitgangspunt.

Ik vind het toch ook wel wat vreemd dat u zegt dat het zichtbaar en bespreekbaar maken van holebiseksualiteit in het voetbal allemaal kan. Dat kan niet. Trouwens, ook de voetbalwereld zelf, de scheidsrechters, de spelers, de clubs, ze zijn het daar allemaal over eens. Daarom doen ze ook allemaal mee. Wat we hebben gedaan, is immers eigenlijk wel uniek. Heel de voetbalwereld heeft zich verenigd, en we hebben hen ook niet echt moeten overtuigen om dat te doen. Vanaf de eerste gesprekken die ik met hen had, waren ze het er meteen mee eens om mee te doen, precies omdat het een positieve campagne is.

Voor alle duidelijkheid, ik ben niet op zoek naar de homoseksuele voetballer in Vlaanderen, hoe leuk dat misschien ook zou zijn. Ik doe geen audits om te weten wie daarvoor in aanmerking komt. U zegt dat de Vlaamse Regering amechtig op zoek is naar een

homoseksuele voetballer. Dat zijn we niet. Wel willen we een klimaat. We willen ook niemand dwingen zich te outen. Er zijn er ongetwijfeld in Vlaanderen en België, maar ze moeten zelf maar beoordelen wanneer ze de tijd rijp vinden om dat te doen. We kunnen helpen een klimaat te scheppen. Als dat gebeurt, dan zal dat een impact hebben.

Mijnheer Wienen, ik heb dat zelf ook al aangegeven. Ik had dat, in alle eerlijkheid, ook wel een beetje onderschat. Toen ik op 1 september 2009 zei dat ik zelf homo ben, wat ik daarvoor nooit had verborgen, had ik als rolmodel een enorme impact op mensen. U zult ook van mij hebben gemerkt de afgelopen jaren dat ik daar ook geen punt van maak. Alleen als het relevant is, dan zal ik het daar even over hebben. Ik zal het ook niet verbergen, maar ik loop er ook niet mee te koop. Dat is heel duidelijk. Ik vind dat ook de juiste houding. Ik ben immers minister voor iedereen, en uiteindelijk is mijn seksuele oriëntatie iets wat ik niet heb gekozen. Het is een gril van de natuur. De keuze tussen aanvaarden of niet aanvaarden is kiezen tussen gelukkig zijn of ongelukkig zijn. Gelukkig is het in de politiek al veranderd, hoewel er wel vragen te stellen zijn bij andere dingen, die errond hangen. Dat is echter een ander debat.

In het voetbal is dat echter ook nodig. Als voetballers zullen kunnen zeggen dat ze homo zijn en kunnen meedoen, dan zullen ze een ongelooflijke impact hebben als rolmodel, net door de maatschappelijke impact die het voetbal heeft. We zijn dus niet amechtig op zoek, maar ik hoop wel dat er een klimaat kan ontstaan waarin voetballers dat kunnen zeggen. Wellicht zal toch 5 à 8 procent van de voetballers homoseksueel zijn, statistisch gezien.

Er is echter uiteraard werk aan de winkel. Hans Vandeweghe zegt dat dit een mannensport is. Excuseer, maar ik denk dat er toch wel wat homo's zijn die meer man zijn dan Hans Vandeweghe, voor alle duidelijkheid. Op zich zijn er geen mannen- en vrouwensporten. Dat is cultureel bepaald, maar op zich is dat niet zo relevant. Hij stelde dat homo's terug te vinden zijn in gracieuze topsporten zoals schoonspringen en kunstschaatsen. Wie dat zegt, bevestigt een vooroordeel dat cultureel is bepaald. Ongeveer tien jaar geleden werd koken ook voorgesteld als iets voor vrouwen, en niet voor mannen. Dat was een huistaak voor vrouwen. Vandaag is dat helemaal veranderd, en gelukkig maar. Veel mannen koken vandaag. Het gaat om cultureel bepaalde opvattingen, en dat is met sport ook zo.

Wij moeten ervan af dat een jongen die een verkeerde trap tegen een bal geeft, als 'janet' wordt aangesproken. Voor de duidelijkheid: als dat wordt gezegd, is dat niet per se slecht bedoeld. Maar wie dat zegt, bevestigt onbewust een vooroordeel. Wij moeten dat gedrag wegwerken. Daarom gaat de campagne ook heel breed. Want die is bedoeld voor jeugdtrainers, trainers en scheidsrechters. In de clubreglementen moet staan dat dit gedrag niet meer mag en dat desnoods wedstrijden kunnen worden stilgelegd en sancties kunnen volgen wanneer ontoelaatbaar gedrag zich voordoet. Het gaat dus om een ruim actieplan dat zeker niet contraproductief zal zijn, integendeel.

Voorzitter, mijnheer Wienen, Robbie Rogers was er zelf niet wegens een sneeuwstorm. Het is altijd een hachelijke zaak voor een politicus om een voetbalstadion te betreden en daar dan op de grasmat te gaan staan. Het was in een zeer mooi stadion, getooid in de regenboogkleuren. Er is niet gefloten of geroepen. Er is geapplaudisseerd, al gebeurde dat niet door iedereen. Dat is toch een belangrijk signaal. Wij mogen dus blij zijn dat de voetbalwereld in Vlaanderen en België daarvoor openstaat. De totale kostprijs van de campagne bedraagt afgerond 156.000 euro. Wij zullen die campagne evalueren en ook verder uitwerken met de Football+ Foundation. Die aanpak zal worden geïntegreerd in een ruimer opgevat antidiscriminatiebeleid. Alles wordt geconcretiseerd, uitgevoerd en geëvalueerd. In 2015 zal de eerste evaluatie gebeuren.

Onze actie krijgt ook in het buitenland – de VS – weerklank. Laat ons dus maar, als Vlaanderen en België, eens voortrekkers in de wereld zijn.

De heer Wim Wienen: Minister, in uw antwoord zitten toch elementen die mij verbazen. Als socioloog heb ik toch bedenkingen bij wat u zegt over culturele invloeden op de perceptie van het koken. Ik zal het daarover evenwel niet hebben. Ik kan wel zeggen dat de houding die u

als politicus in 2009 hebt ingenomen, u siert. U had kunnen zwijgen, maar u koos ervoor om dat niet te doen. Maar nu bent u voor veel mensen een rolmodel geworden. Ik heb daar echt geen probleem mee. U doet dat niet te pas en te onpas.

U zegt dat u het voetbal niet stigmatiseert. Maar bij het begin van uw antwoord doet u dat wel. U zegt immers dat in de voetbalsport het probleem zich situeert. U zegt dat het daar zo moeilijk is om zich te outen. U zegt dat het vrijwel onmogelijk is om als homoseksueel te voetballen. U zegt dat u daar campagne voert omdat het de populairste sport is. Maar wielrennen is dat toch ook? Waarom viert u geen campagne in de wielersport? Ook wielrenners outen zich niet als homoseksueel. En dat hoeft ook niet. Die mensen zijn bezig met hun sport, en niet met hun seksuele geaardheid. Voor topsporters is het maar goed ook dat zij met hun sport bezig zijn, en niet te veel met andere zaken.

De voetbalwereld doet mee en is enthousiast. Logisch: de media en de Vlaamse Regering kennende zou het kot te klein zijn als dat niet het geval zou zijn, als de Koninklijke Belgische Voetbalbond zou weigeren om mee te doen. De verdienste dat de voetbalbond meedoet, is dus nu ook weer niet zo groot.

Ik blijf dus met het probleem zitten dat u voetbal percipieert als een homofobe sport, dat homoseksuelen het daar zeer moeilijk hebben, dat het daar allemaal kommer en kwel is. Ik zeg u dat dit niet zo is. Toen ik nog ettelijke kilo's magerder was en als voetbalscheidsrechter op een behoorlijk niveau actief was, had ik twee collega's van wie er eentje vandaag op internationaal niveau grensscheidsrechter is en de andere in de hogere afdelingen actief is. Een van ons heeft zich toen geout als homoseksueel. Dat heeft nog de kranten gehaald. Toen floten wij in de provinciale afdelingen. Heel de provincie Antwerpen wist dat. Wel, die man is daar nooit op aangesproken. Hij is nooit uitgescholden. Die man werd door spelers en bestuursleden erg gewaardeerd. Dat die sport homofob zou zijn? Ik deel uw mening niet. Uw actie kost 156.000 euro. Ik denk dat er subculturen zijn, buiten de sportwereld, die veel meer in aanmerking komen voor dergelijke sensibiliseringsacties.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de transitie van DAC'ers in vrije internaten
- 596 (2013-2014)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, in het begin van de jaren 80 van vorige eeuw werd het derde arbeidscircuit (DAC) ingesteld om banen te creëren voor werklozen. Hoewel de meeste DAC-projecten ondertussen geregulariseerd zijn, zodat de betrokkenen hun rechten kunnen doen gelden inzake loon, anciënniteit en pensioen, is de afkorting nog niet verdwenen. In de internaten van het vrij onderwijs zijn op dit ogenblik nog DAC'ers aan de slag, en zij wachten en hopen al geruime tijd op regularisatie.

Op de vergadering van de commissie Onderwijs van 25 april 2013 kwam de regularisatie van de DAC'ers in de vrije internaten ter sprake. Meer dan een jaar voordien, op de commissievergadering van 27 maart 2012, was gezegd dat de streefdatum van 1 januari 2012 inderdaad niet gehaald was, en dat ook 1 juli 2012 niet gehaald zou worden. In april 2013 was al een berekening gemaakt van de budgettaire kosten, maar de minister sloot zijn uiteenzetting af met de zin: "Ik kan nu geen streefdatum vooropstellen, maar we zullen er wel over waken dat in dit dossier de nodige vooruitgang wordt geboekt. U merkt dat er stappen zijn gezet."

Zoals ik op het einde van de bespreking in april 2013 al aankondigde, wil ik bij dezen opnieuw vragen naar een stand van zaken in verband met de regularisatie van de DAC'ers in

de vrije internaten, in de hoop, minister, collega's, dat we dit dossier zeker deze legislatuur kunnen afronden.

Is er ondertussen duidelijkheid of de private werkgever ook recht zal hebben op RSZ-verminderingen? Is de werkgroep sociale partners ondertussen gestart? Welke bevindingen of overwegingen voegt die werkgroep toe aan het dossier? Sommige DAC'ers raken stilaan aan het eind van hun actieve loopbaan. Het Vlaams Parlement is aan het laatste werkjaar begonnen van de huidige legislatuur. De oudere DAC'ers hopen uiteraard dat de regularisatie in orde komt voordat ze met pensioen gaan. Welke timing wilt u geven voor de afwikkeling van dit regularisatiedossier, minister? Welke realistische streefdatum kunt u opgeven voor de uiteindelijke volledige regularisatie, liefst deze legislatuur nog uiteraard?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Federaal minister Onkelinx heeft nog geen antwoord gegeven op mijn schrijven daarover, maar uiteraard heb ik mijn administratie gevraagd om dit verder te onderzoeken en rechtstreeks contact op te nemen met de bevoegde RSZ-diensten van de federale overheid. Deze diensten hebben aan mijn administratie bevestigd dat alle private werkgevers, in casu de private internaten, recht hebben op RSZ-verminderingen.

De werkgroep sociale partners is nog niet opgestart omdat er met de sociale partners is afgesproken dat de transitie van DAC'ers in internaten moet worden opgelost in het grotere dossier van de internaten. In dat dossier hebben we nu een prioriteit moeten stellen, want u weet dat er een dossier is tussengekomen, dat van de transitie van de instellingen van het buitengewoon onderwijs van het GO! naar Welzijn. Dat wordt momenteel volop voorbereid, samen met Welzijn. We hebben een transitietraject afgesproken. Daardoor is het vandaag voor mij onmogelijk om een exacte datum te geven.

Het nieuwe feit is dat de sociale partners akkoord gaan om dit dossier, onder andere omwille van de financiële gevolgen, niet alleen voor dit dossier maar ook voor andere, te bekijken in het globale dossier van de internaten. Dat is dus afgesproken, in overeenstemming met de sociale partners.

De heer Jos De Meyer: Spontaan zou ik zeggen, minister, niet dat u daarvoor verantwoordelijk bent, maar het dossier gaat toch tergend traag vooruit. Het meest schrijnende probleem is er voor de DAC'ers die aan het einde van hun loopbaan zijn. Die mensen maken zich het meest zorgen over de consequenties. Misschien kunt u er toch nog even dieper op ingaan. Kunnen er voor deze specifieke groep bepaalde regelingen worden getroffen?

Minister Pascal Smet: Dat laat ik onderzoeken. Ik heb het genoteerd en geef het onmiddellijk door.

De heer Jos De Meyer: Het is nuttig om verder te informeren welke stappen op dat vlak kunnen worden gezet.

De voorzitter: Minister, dat stond wel al heel duidelijk in de vraag. De heer De Meyer heeft duidelijk opgemerkt dat die mensen riskeren in een nadelige pensioensituatie te geraken.

Minister Pascal Smet: Ja, maar er is een overeenkomst met de sociale partners. Ik ben wel bereid om de suggestie om het apart te bekijken te laten onderzoeken. Of dat kan, is nog iets anders.

De heer Jos De Meyer: De sociale partners zullen enkel applaudiseren als u een oplossing vindt, minister.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het verdwijnen van de numerus clausus voor bepaalde geneeskundige beroepen vanaf 2020 - 608 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: In de krant heb ik gelezen dat de numerus clausus voor studenten geneeskunde in bepaalde disciplines, waarin een tekort zou ontstaan of al bestaat, in 2020 zou verdwijnen. Dat verwondert mij enigszins, omdat ik niet eens op de hoogte ben dat er een numerus clausus is. Ik weet natuurlijk wel dat er elk jaar een beperkt aantal RIZIV-nummers worden toegekend, maar dat is nog iets anders dan die numerus clausus volgens mij, maar goed, ik weet wel wat er wordt bedoeld.

Het zou daarbij gaan om huisartsen, jeugd- en kinderpsychiaters, urgentieartsen en geriateren. Dat staat in een ontwerp van koninklijk besluit van federaal minister van Volksgezondheid Onkelinx dat de ministerraad gisteren aanvaardde. Vandaag worden globale quota opgelegd voor alle studenten geneeskunde. Zo zullen in 2020 1230 nieuwe artsen een RIZIV-nummer krijgen. Daarvan zijn er 738 voor de Vlaamse Gemeenschap en 492 voor de Franse Gemeenschap. In totaal moeten er dat jaar minimaal 400 huisartsen zijn: 240 in Vlaanderen en 160 in de Franse Gemeenschap.

Volgens de bevoegde minister heeft het huidige systeem zijn beperkingen aangetoond aangezien in een aantal disciplines de minimumquota niet ingevuld worden. Vooral aan huisartsen is er een tekort: 361 in Vlaanderen en 96 in de Franse Gemeenschap.

Minister Onkelinx wil de toegang tot de artsendisiplines waar een tekort dreigt, volledig vrijmaken in 2020. Voor de overige geneeskundige beroepen wil zij de numerus clausus wel behouden.

Verder bestaat eenzelfde probleem rond de tandartsen, zeker in mijn regio, de Kempen. Het is echt moeilijk om als nieuwe patiënt ergens binnen te geraken.

Minister, hoe reageert u op deze maatregel? We hanteren in Vlaanderen nog altijd het toegangsexamen voor geneeskunde en tandheelkunde. Een toegangsexamen heeft zijn voordelen. De studenten die slagen, hebben ook een hoge kans om nadien de studie te vervolmaken. Wat me zorgen baart, zijn de studenten die niet deelnemen aan het toelatingsexamen omdat het gewoon een barrière is, of de studenten die nipt niet slagen. Misschien maken zij toch een kans om de eindmeet te halen.

Ik heb de inhoud en de vorm van het toelatingsexamen gedurende enige jaren gevolgd. Sommige jongeren slagen dus niet omdat ze een verkeerde vooropleiding genoten hebben. Dat baart me echt zorgen, want daardoor verliezen we talenten. We kunnen door deze insteek het hele examen in vraag stellen.

Minister, moeten we aan het huidige toegangsexamen vasthouden? Overweegt u ingevolge deze wijziging een volledige afschaffing van het toelatingsexamen? Wordt dat onderzocht?

Plant u campagnes om de geneeskundige beroepen waar er een tekort dreigt, extra in de schijnwerpers te zetten?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Minister, dit is een complex dossier met een niet onbelangrijke voorgeschiedenis. We moeten enkele elementen in die context bekijken. Ik herinner me het debat over het toelatingsexamen in deze commissie van héél lang geleden. (*Opmerkingen van de heer Boudewijn Bouckaert*)

Ook toen het geïnstalleerd werd als gevolg van de federale beslissing om het aantal RIZIV-nummers te beperken.

Vlaanderen besloot om dan iets aan de instroom te doen. We wilden vermijden dat er artsen zouden afstuderen die zowel aan de maatschappij als aan de ouders heel veel geld gekost hebben, die veel inspanningen geleverd hebben, om vervolgens het beroep niet te kunnen uitoefenen. De Franse Gemeenschap heeft dat niet gedaan. Daar zijn nu een duizendtal artsen zonder RIZIV-nummer. De druk op de overheid is daar enorm groot. Dat moeten we goed in het achterhoofd houden.

Ik refereer in dit verband toch ook aan de standpunten die ter zake werden ingenomen door de vicedecanen geneeskunde, die ook bekommerd zijn om de kwaliteit van onze gezondheidszorg en om de opleiding. We moeten dat allemaal in die context bekijken.

Ik zou toch wel een onderscheid willen maken tussen de numerus clausus en de toelatingsproef. Daar deel ik niet helemaal de mening van mevrouw Deckx. Daarmee bepalen we de instroom. We zorgen voor een zekere kwaliteit. Wie de toelatingsproef doorstaat, heeft hogere slaagkansen. De decanen vrezen dat een hogere instroom de kwaliteit van het onderwijs zal doen dalen. Nu kan men immers in kleinere groepen werken.

Globaal genomen moeten we ervoor zorgen dat er voldoende artsen en tandartsen afstuderen in de verschillende disciplines om onze gezondheidszorg overeind te houden. Ik zou kunnen zeggen – dat is mijn slecht karakter – dat we in de Kempen artsen en tandartsen kunnen importeren uit Dinant en Namen, want daar lopen er te veel rond. We moeten ons afstemmen op de nood aan artsen.

U kunt de notulen erop nalezen. Ik heb er steeds voor gewaarschuwd dat de federale afspraken daaromtrent besparende maatregelen waren. Het hoofddoel moet blijven dat we over een kwalitatieve Vlaamse zorgverlening blijven beschikken. Minister, denkt u eraan om de toegangproef af te schaffen?

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik zal het kort houden, want u hebt zo ongeveer alles al gezegd, mijnheer Van Dijk, wat ik wou zeggen.

Ik sluit me aan bij de vraagstelling. Dit is een relevante vraag. Het toegangsexamen voor arts heeft een andere doelstelling dan dat voor burgerlijk ingenieur. Dat laatste was erop gericht om studenten tegen te houden die niet over de sleutelcompetenties beschikken om die zware studies aan te vangen. Dan zou het slaagpercentage te laag komen te liggen. Die studenten wou men aan de ingangspoort tegenhouden. Dat is een andere doelstelling. Hier anticiperen de universiteiten op de numerus clausus in verband met de toekenning van het RIZIV-nummer.

Ik ben altijd al voor een numerus clausus geweest, omdat de plethora in de geneeskunde een probleem geeft, twee problemen zelfs. Te veel geneesheren leidt tot problematisch voorschrijfgedrag. Als een geneesheer te weinig patiënten heeft, doet hij te weinig ervaring op. Dat zijn twee redenen om de plethora te beperken. Als er geen plethora meer is, vallen die redenen weg en moet het beleid zijn instrumenten durven te herzien. Daarom is de vraag van mevrouw Deckx heel relevant.

Alleen, er is niet overal een tekort. In sommige specialismen bestaat er geen tekort, en dat zal wel iets te maken hebben met de verdiensten, maar dat is heel menselijk. Bij de gewone huisartsen is er wel degelijk wel een tekort. We kunnen geen apart toegangsexamen invoeren in het eerste jaar voor huisartsen; dat is een algemeen jaar geneeskunde en tandheelkunde. Hoe zult u daarmee omgaan?

Mevrouw Deckx had nog een vraag over de campagnes om geneeskundige beroepen waar een tekort dreigt, extra in de schijnwerper te stellen. Kan de Vlaamse Gemeenschap dat doen? Of is dat een federale materie?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mijn collega Vandeurzen en ikzelf waren verrast dat het ontwerp van Koninklijk Besluit tot wijziging van de contingering van de artsen al geagendeerd was op

de vergadering van de Federale Regering begin december 2013. Het ontwerp is gebaseerd op een positief advies van de planningscommissie van midden november.

De planningscommissie was blijkbaar op zeer korte termijn bijeengeroepen, waardoor heel wat leden niet aanwezig konden zijn. De vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschap was niet aanwezig. Ik stel vast dat ook enkele leden van de planningscommissie verrast waren. Een aantal leden hebben kritische kanttekeningen geplaatst.

Het advies was geagendeerd op een vergadering van de werkgroep artsen waaraan mijn administratie wel zou deelnemen op 2 december 2013, maar deze vergadering was al op 14 november geannuleerd.

De Federale Regering heeft de afschaffing van de contingentering voor bepaalde specialisaties principieel goedgekeurd. Het ontwerp van KB is nu naar de Raad van State. De Federale Regering heeft beslist om de gemeenschappen te consulteren. De Vlaamse Regering heeft beslist om dit dossier te agenderen op het Overlegcomité, waardoor de federale overheid geen verdere beslissingen kan nemen zonder ons daar volledig in te kennen.

Ten gronde zijn er nog heel wat vragen. Er moeten nog heel wat zaken verder worden uitgeklaard. In 2018 studeert bijvoorbeeld een dubbele cohorte af als gevolg van de vermindering van de studieduur.

Hoe staat het met de beschikbaarheid van voldoende stageplaatsen voor huisartsen in opleiding? Er is nood aan een globale benadering. De planning is één element. De arbeidsvoorwaarden en het retentiebeleid zijn andere factoren die van belang zijn om het tekort aan huisartsen weg te werken.

De resultaten van een studie om de heroriënteringen te kwantificeren van de artsen die het beroep van huisarts vaarwel zeggen, zullen overigens pas begin 2014 beschikbaar zijn. Er is bovendien nog altijd geen betrouwbaar register van het aantal actieve huisartsen.

Daarnaast zien we dat in de Vlaamse Gemeenschap het aantal inschrijvingen voor de masteropleiding huisartsgeneeskunde de jongste jaren fors is gestegen: van 232 in 2007-2008 naar 449 in 2012-2013. Wellicht zal dit nog licht stijgen de komende twee à drie jaar. Een bijsturing van de contingenteringcijfers lijkt ons evenwel aan de orde.

Als de Federale Regering het ontwerp van KB zoals het nu voorligt, ongewijzigd goedkeurt, kan dit het einde betekenen van het toegangsexamen zoals het nu wordt georganiseerd. Ik beklemtoon 'kan'. In 1996 werd het toelatingsexamen immers ingevoerd vanwege de invoering van de contingentering van de toegang tot beroepsuitoefening van de medische beroepen.

Ter voorbereiding van een standpuntbepaling door de Vlaamse Regering heeft zowel de minister van Welzijn als ikzelf de decanen van de medische faculteiten gehoord, die zich ronduit negatief uitlieten over het ontwerp van KB. Ook de artsenvertegenwoordigers en de studenten hebben zich negatief uitgelaten over het voorstel.

Het advies van de Raad van State bij het ontwerp van decreet van 1991 geeft geen antwoord op de vraag of een gemeenschap de toegang tot het hoger onderwijs zou kunnen beperken in het geval er geen beperking is van de toegang tot de beroepsuitoefening. Dat ligt ook nog op tafel. Juridisch is het nog niet uitgeklaard.

De Vlaamse Regering heeft nog geen standpunt ten gronde bepaald over de al dan niet volledige afschaffing van het toelatingsexamen. Op dit moment worden alle implicaties onderzocht van een eventuele afschaffing van (een deel van) de contingentering: instroom, doorstroom, kwaliteitsgarantie en financiering. Mocht de contingentering vanaf 2020 worden afgeschaft, dan heeft dit implicaties op de instroom van studenten in die opleiding vanaf volgend academiejaar 2014-2015. We wensen niet over één nacht ijs te gaan. Daarom hebben we het laten agenderen op het Overlegcomité. We willen geen nieuwe federale surprises.

Er is nog geen campagne gepland om het tekort in de schijnwerpers te plaatsen. Er zijn nog heel wat factoren waar we geen vat op hebben, zoals de arbeidsomstandigheden die mee de aantrekkelijkheid van het beroep bepalen. Er zijn zaken die buiten onze bevoegdheid vallen. We zullen op zijn minst moeten samenwerken. Bij ons stijgt wel het aantal studenten. Op dat vlak is de urgentie iets lager. Dat neemt niet weg dat het dringend is. Zoals ik gisteren al zei: het is niet omdat men iets nuanceert dat men het minimaliseert.

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Minister, ik hoor dat er nog heel wat moet worden onderzocht. Ik stel voor dat dat eerst gebeurt.

Ik ben eigenlijk ook wel blij met wat de collega's hebben gezegd, hoewel dat natuurlijk enigszins verschilt van wat ik zelf zeg. Alleszins de heer Bouckaert erkent toch wel de problematiek.

Ik vind het wat vreemd om een verband te leggen tussen het toelatingsexamen en het aantal RIZIV-nummers.

Minister Pascal Smet: Om die reden is dat destijds ingevoerd.

Mevrouw Kathleen Deckx: Ik weet het, maar voor zover ik weet, is er geen verband tussen het aantal studenten dat elk jaar mag slagen en het aantal RIZIV-nummers dat toegankelijk is. Als dat zo is, dan zouden de studenten die deelnemen aan het examen, dat toch op zijn minst moeten weten. Dan zou men in een bepaald jaar immers meer slaagkansen hebben dan in een ander jaar. De student doet mee aan een toelatingsexamen om tot een studie te worden toegelaten. Dat is toch alles. Er is toch geen verder verband tussen het ene en het andere. Ik weet dat dit in dezelfde periode tot stand is gekomen, om die reden, maar eigenlijk is dat helemaal niet correct. Dat klopt niet in de praktijk, tenzij er dingen zijn die men dan inderdaad niet meedeelt aan die studenten.

Hoe dan ook, mijn bekommernis blijft. Mijnheer Van Dijck, ik deel volledig uw mening dat we moeten zorgen voor een kwaliteitsvolle gezondheidszorg. Uiteraard moet de opleiding zeer kwaliteitsvol en hoogstaand blijven. Dat lijkt geen twijfel. Mijn bekommernis blijft echter. Ik heb aanwijzingen dat er jongeren zijn, met alle talenten die nodig zijn, die door die barrière niet deelnemen aan het examen. Anderzijds zijn er jongeren die net 1 of 2 punten te kort hebben om te slagen, terwijl men absoluut niet kan zeggen dat ze de opleiding niet met succes zouden kunnen voltooien. Er zijn studenten die door hun verkeerde vooropleiding onmogelijk kunnen slagen in dat examen. Als men ervoor kiest om dat examen toch in een of andere vorm te laten voortbestaan, dan moet men erover nadenken of er geen voorbereidend jaar kan worden ingericht, zodat die studenten op een of andere manier toch toegang kunnen hebben tot die studie.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Wat dat laatste betreft, ik meen dat dat in het masterplan secundair onderwijs vooral wordt beoogd met de zogenaamde oriënteringsproef, zodat men weet waar men staat en welke capaciteiten en mogelijkheden men heeft.

Mevrouw Deckx, u hebt een punt. Dat was ook de discussie destijds. Diegenen die een RIZIV-nummer aanvragen, vormen geen doorslag van diegenen die studeren en afstuderen. Er zijn immers de buitenlandse studenten. Sommige jongeren die afstuderen, trekken naar het buitenland. Niet iedereen die arts is, komt vervolgens in de Vlaamse of Belgische gezondheidszorgsector terecht. Er is dus geen een-op-eenrelatie, maar het geeft wel in grote mate een indicatie. Laat duidelijk zijn dat we door de maatregel die we in Vlaanderen hebben genomen, de jongeren ook toekomstkansen hebben gegeven, terwijl men anders zou studeren zonder te weten of men zijn beroep wel zal kunnen uitoefenen. Het is anderzijds ook zo dat die gemeenschap die met een grote federale loyaliteit heeft gehandeld, uiteindelijk wordt bestraft ten opzichte van andere gemeenschappen die dat niet hebben gedaan.

We moeten terecht zorgen voor een degelijke gezondheidszorg, maar dit kan geen recuperatiemaatregel zijn om diegenen die niet hebben gehandeld volgens de geest van de numerus clausus, nu daarvoor te belonen. Minister, het stemt me dan ook tevreden dat u duidelijk stelt dat dit in het Overlegcomité zal worden behandeld. We gaan er ook van uit dat daar de juiste afspraken worden gemaakt, want dit dossier verdient dat, in al zijn gradaties.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mevrouw Deckx heeft natuurlijk gelijk: het toelatingsexamen zoals dat er nu is, is enigszins een bot instrument. Ik stel me echter de vraag of het wel anders kan. Dat toelatingsexamen is een absoluut examen: men slaagt of men slaagt niet. Het is geen selectie-examen, maar dat is in de realiteit ook niet mogelijk. Men kan niet bepalen dat, aangezien er vijfhonderd RIZIV-nummers zullen worden toegekend, de vijfhonderd besten mogen slagen. Dan heeft men een perfecte een-op-eenrelatie, maar om de reeds door de heer Van Dijck aangegeven redenen is dat niet mogelijk. Als men de instroom wil beperken, dan moet men min of meer dit soort toelatingsexamen behouden. Het probleem van diegenen die net niet zijn geslaagd, is een probleem dat je altijd hebt. Als we de norm wat naar beneden halen, dan hebben diegenen die er net onder zitten, ook dat probleem. Ik maak dat mee bij elke examenperiode aan de universiteit: de studenten die bij mij komen klagen, zijn diegenen die 9,5 hebben. Wie 6 heeft, komt niet klagen. Dat zijn altijd de dramatische gevallen, en daar kun je dus niets aan doen.

Ik wil toch even ingaan op een opmerking van de heer Van Dijck. Mijnheer Van Dijck, u zegt terecht dat de laboratoria, de voorzieningen, de stageplaatsen enzovoort aan een numerieke beperking onderhevig zijn. Als we een onbeperkte instroom zouden toelaten, dan kan dat inderdaad voor problemen zorgen, maar ik moet er dan wel op wijzen dat dit probleem dan ook rijst voor de afdeling Scheikunde en voor de ingenieurs, want ook zij moeten werken in laboratoria en dergelijke meer. Dan moet het toelatingsexamen dan ook niet apart behouden blijven voor de geneeskunde. Dan moet er een algemene discussie zijn over die kwestie.

Als het toelatingsexamen voor geneeskundige beroepen zijn reden verliest, namelijk de beperking op de markt, dan moeten we er misschien aan denken om te werken met oriënteringsproeven voor de geneeskunde, net zoals we dat doen in andere richtingen. Dan moet het uitzonderingsregime worden afgeschaft.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Ik ga uiteraard akkoord met de bezorgdheden die werden geformuleerd door de collega's. Minister, ik ben tevreden met uw antwoord. Het is belangrijk dat dit zal worden besproken in het Overlegcomité, maar ik heb toch een kleine kanttekening: eigenlijk had minister Onkelinx toch wel vooraf contact mogen opnemen. Ik meen dat dit toch ook wel uitdrukkelijk mag worden gezegd door de Vlaamse Regering. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

De heer Boudewijn Bouckaert: Het samenwerkingsfederalisme, zoals dat wordt genoemd, faalt hier toch wel een beetje.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de procedure voor de toekenning van toekomstige middelen voor capaciteitsnoden in het onderwijs - 609 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, minister, geachte leden, een gelukkig nieuwjaar aan iedereen die ik nog niet heb gezien. We hebben vernomen dat de Vlaamse Regering op vrijdag 6 december – al dan niet toevallig sinterklaasdag – een nieuw deel van de voorziene

capaciteitsmiddelen in het onderwijs voor 2014 heeft verdeeld. Daarnaast zou de ministerraad ook de procedure hebben vastgelegd voor de toekenning van de toekomstige capaciteitsmiddelen. Ik heb begrepen dat er van de 20 miljoen euro 7 miljoen euro naar Antwerpen gaat, 5 miljoen euro naar Gent, 4 miljoen euro naar Mechelen en 4 miljoen euro naar Leuven. In juli 2013 werd reeds 37,5 miljoen euro van de 57,5 miljoen euro toegewezen aan de lokale taskforce van Antwerpen, van Gent, Grimbergen, Mechelen en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Een vijfde van de nieuwe schijf voor capaciteit gaat dus naar het Leuvense stadsbestuur, dat zich extra documenteerde met een studie van de Katholieke Universiteit Leuven over de toekomstige noden in het Leuvense basisonderwijs. Het vrij gesubsidieerd onderwijs in Antwerpen heeft vragen bij de verdeelsleutel die de Vlaamse overheid bij deze ronde voor capaciteitsmiddelen gebruikte. Verhoudingsgewijs krijgt Antwerpen namelijk minder dan de vorige keer. In het totaal krijgt het 25,5 miljoen euro, maar er zou nood zijn aan 30,5 miljoen euro om volgend jaar elk kind een plaats op school te kunnen geven.

Minister, u weet dat ik dit dossier van heel nabij volg. In zekere zin is dit dan ook een opvolgingsvraag voor mijn schriftelijke vraag van 9 oktober. Wat is de sleutel die werd gebruikt om deze nieuwe schijf aan capaciteitsmiddelen te verdelen? In welke mate ligt die verhouding in de lijn van de vorige verdeling? Wat is uw beoordeling van de noden van Antwerpen? Is men daar voldoende aan tegemoet kunnen komen?

In welke mate verschilt de studie van de Katholieke Universiteit Leuven van de data die u eerder had gegenereerd op basis van de bevolkingsprognoses van de Studiedienst van de Vlaamse Regering, de inschrijvingsgegevens van de leerlingendatabank en de capaciteitsdossiers van de afgelopen jaren? Vindt u dat er bijkomend studiewerk nodig is om de juiste capaciteitsnoden in Vlaanderen voor deze en de volgende jaren te kennen?

Mijn volgende vraag is heel belangrijk: waaruit zal de nieuwe procedure bestaan voor de toekenning van de toekomstige capaciteitsmiddelen? In uw antwoord op mijn vraag van 9 oktober stelde u dat er vergaderingen zijn geweest, met het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION), met de diverse onderwijskoepels, “om enerzijds de procedure voor de toekenning van capaciteitsmiddelen (...) te verfijnen (...) en anderzijds een set van criteria op te lijsten die kunnen gebruikt worden voor de verdeling van de middelen”. U gaf ook nog aan dat het de bedoeling was om het resultaat van die besprekingen nog voor het einde van het jaar kenbaar te maken aan de Vlaamse Regering en dit door de regering te laten bespreken. Is er nu een beslissing genomen over die procedure en kan het parlement daar ook kennis van krijgen? Ik heb er immers naar gezocht, maar ik heb die nota van de Vlaamse Regering hierover niet kunnen vinden.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, ik ben ook enigszins nieuwsgierig naar de verdeelsleutel. De recente verdeling lijkt me immers ook niet logisch als we die koppelen aan de vorige verdeling van middelen voor de capaciteitsproblemen, temeer omdat in een stad als Antwerpen de problemen natuurlijk niet afnemen. Daar wordt altijd gewerkt om de grootste nood te lenigen, wat voorlopig ook steeds lukt, en dat is maar goed ook, maar daarmee zijn de problemen niet van de baan. Als ik de verdeling bekijk zoals die voorligt, dan lijkt er me toch iets niet logisch te zijn.

Minister, wat is de rol van die studie van de Katholieke Universiteit Leuven over de capaciteitsproblemen in het Leuvense basisonderwijs? Op welke data baseert de regering zich allemaal om die middelen te verdelen, om die capaciteitsproblemen juist in te schatten? Als die Leuvense studie specifiek over het Leuvense basisonderwijs een grote rol speelt bij de verdeling van de middelen, dan kan ik vermoeden dat dit natuurlijk de andere steden zal stimuleren om ook allemaal met eigen studies naar u te stappen, om hun grootste noden aan te tonen. Graag had ik daar dus wat verduidelijking over.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, geachte leden, de vierde vraag van mevrouw De Knop heb ik ook gesteld bij de begrotingsbesprekingen in de plenaire vergadering eind december. Ik kijk dus met belangstelling uit naar het antwoord.

Ik wil ook even van de gelegenheid gebruikmaken om te herinneren aan een afspraak die we hebben naar aanleiding van een motie die is goedgekeurd in de plenaire vergadering, namelijk dat we in de commissie ook nog een gesprek zouden hebben over criteria en normen, niet alleen in verband met capaciteitsproblemen, maar algemeen in verband met de bouwdoSSIers. De normen en criteria worden steeds strenger en worden steeds opnieuw aangepast, met natuurlijk als gevolg dat de kostprijs steeds hoger wordt.

Minister, u hebt zich ertoe verbonden om daarover deze legislatuur nog een gesprek te hebben, want als ik het goed begrijp, zouden daar nog deze legislatuur beslissingen over worden genomen. Het lijkt me dus interessant om daarover vooraf een gesprek te hebben in deze commissie.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, de nieuwe schijf van capaciteitsmiddelen werd net als de voorgaande schijven verdeeld op basis van een objectieve capaciteitsdrukmeting. Die werd op vrijdag 6 december 2013 aan de leden van de Vlaamse Regering toegelicht. Zoals blijkt uit onderstaande tabel ligt het aandeel dat in functie van schooljaar 2014 aan de lokale taskforce in Antwerpen is toegekend, in de lijn met de vorige verdeling: het gaat om een aandeel van 44 procent. Hoe durft men dan nog te klagen! Voor de overige gemeenten is er enige variatie, aangezien de noden iets minder dringend zijn en de inspanningen voor hen daardoor meer kunnen worden gespreid.

Ik som even de afgeronde bedragen die de afgelopen jaren per stad of gemeente zijn uitgekeerd: Antwerpen 79 miljoen euro; Asse 5 miljoen euro; het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest 35 miljoen euro; Denderleeuw 2 miljoen euro; Gent 29 miljoen euro; Grimbergen 3 miljoen euro; Leuven 4,4 miljoen euro; Mechelen bijna 10 miljoen euro – ik zou de burgemeester van die stad graag horen zeggen hoe blij hij daarmee is –; Sint-Niklaas 1,6 miljoen euro; Roeselare 6,2 miljoen euro; Halle 1,6 miljoen euro; Vilvoorde 5,5 miljoen euro. Bovendien is eind 2013 beslist om het voorschot aan Antwerpen van 7 miljoen euro, dat ten vroegste in 2015 zou worden betaald, te betalen op de begroting van 2013. Zo krijgt de stad maar liefst 7 miljoen euro extra beleidsruimte om scholen te bouwen. Ik denk dus dat de middelen die de stad krijgt, ruim voldoende zijn. Het toont nogmaals aan dat wij ons woord houden, en wij doen dat in het belang van de kinderen. Dat is dus goed nieuws voor de kinderen van Antwerpen, en uiteraard ook voor het stadsbestuur.

Om de capaciteitsproblemen van het gewoon basisonderwijs in Leuven op korte, middellange en langere termijn in kaart te brengen, heeft de stad Leuven een onderzoek naar de capaciteitsproblemen van het gewoon basisonderwijs laten uitvoeren door het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving van de KU Leuven (HIVA), dat dit in samenwerking met de VUB doet. Daarbij wordt rekening gehouden met de huidige demografische ontwikkelingen, de bevolkingsprojecties en de specifieke binnenstedelijke ontwikkeling van de stad Leuven, dat wil zeggen: de woonuitbreidingsgebieden.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering heeft in 2011 prognoses van de evolutie van de bevolking en van de huishoudens gemaakt voor alle steden en gemeenten in Vlaanderen. Deze prognoses zijn gemaakt met wetenschappelijke methoden die toepasbaar zijn op het grootste deel van de Vlaamse gemeenten, maar houden geen rekening met heel specifieke lokale aspecten. Daarom zijn in de berekening van het trendscenario van Frank Vastmans de gegevens en veronderstellingen van de studiedienst als richtlijn gebruikt, maar waar nodig zijn ze verder aangepast aan de specifieke Leuvense situatie. Het onderzoek over de capaciteitsproblemen van het gewoon basisonderwijs in de stad Leuven omvat een

behoefteraming voor het kleuter, lager en secundair onderwijs op korte, middellange en lange termijn, tot en met 2030. Deze behoefte-raming gaat uit van de specifieke Leuvense situatie en de bevolkingsprojecties die werden berekend door Frank Vastmans, en van de vooropgestelde stedelijke ontwikkeling van de stad Leuven.

Voor de inschatting van toekomstige leerlingenaantallen hebben de onderzoekers gebruikgemaakt van een transitie-model waarmee ook het effect van onder meer zittenblijven werd ingecalculleerd.

Op 1 december 2013 heb ik de onderzoeks- en ontwikkelingsopdracht voor de bouw van een capaciteitsmonitor opgestart. Dat is niet evident. Het onderzoek heeft een voorziene looptijd van vijftien maanden. Dankzij dit studiewerk willen wij de capaciteitsneden in Vlaanderen beter kunnen inschatten. Aangezien het team van onderzoekers dat het haalbaarheids-onderzoek en de studie voor Leuven heeft uitgevoerd, ook de capaciteitsmonitor zal bouwen, kan het daarbij gebruikmaken van zijn opgebouwde kennis over transitie-modellen en binnenstedelijke prognoses.

Op 6 december 2013 heeft de Vlaamse Regering inderdaad haar goedkeuring verleend aan een afsprakennota die de voorwaarden voor de oprichting van een lokale taskforce specificeert en tegelijk ook aangeeft wat de criteria zijn waarmee de lokale taskforce rekening moet houden bij de uitwerking van oplossingen.

Uiteraard is met de koepels en het GO! overlegd. Over de implementatie van deze procedure zullen met hen nog afspraken worden gemaakt, waarna deze procedure zal worden toegelicht aan de lokale betrokkenen en aan het Vlaams Parlement.

Wat de vraag van de heer De Meyer betreft: wij zijn de verbintenis aangegaan en zullen die in de volgende weken ook nakomen.

Mevrouw Irina De Knop: Ik stel de vraag niet enkel uit bekommernis voor de kinderen uit Antwerpen, maar voor die uit heel Vlaanderen. U weet zeer goed dat ik vraag dat de Vlaamse Regering dit dossier met een langetermijnvisie zou aanpakken. U erkent dat zelf wanneer u in een antwoord op een schriftelijke vraag dit zegt: “Afgaande op de tabellen 4, 5 en 6 zijn de marges aan beschikbare plaatsen in het basisonderwijs in bepaalde gemeenten laag zodat we er mogen van uitgaan dat blijvende waakzaamheid en investeringen in de komende jaren noodzakelijk blijven en best kunnen worden opgenomen in een meerjarenbegroting.” Talloze keren hebben wij het daarover al gehad. Steeds opnieuw blijkt dat men de zaken van jaar tot jaar bekijkt, en dat men bekijkt wat de middelen zijn die in de jaarbegroting kunnen worden vrijgemaakt. Dat impliceert dat lokale overheden erg moeilijk een planning kunnen opmaken.

Op andere punten was uw antwoord verhelderend. Het overzicht van uitgekeerde middelen is interessant en goed voor de notulen, maar die kenden wij al. Het is interessant dat u aangeeft dat het HIVA een studie over de Leuvense situatie heeft verricht en dat daarbij rekening wordt gehouden met lokale randvoorwaarden en specificiteit. Ik ben blij dat die studie niet enkel voor Leuven, maar voor alle lokale besturen relevant is. Het initiatief ging uit van Leuven. Ik neem aan dat die stad de middelen heeft om de universiteit op zijn grondgebied bij dergelijk project te betrekken, maar niet elke lokale overheid heeft die mogelijkheden. Het lijkt mij erg relevant dat de Vlaamse overheid ervoor zorgt dat er een instrument wordt aangereikt dat alle lokale overheden kunnen aanwenden. De onderzoekers zullen een capaciteitsmonitor bouwen die in heel Vlaanderen kan worden aangewend, en dat is positief.

Ik ben erg geïnteresseerd in de wetenschappelijke basis van die capaciteitsmonitor. Ik betreur het wel wat dat wij die capaciteitsmonitor of een extra wetenschappelijk onderzoek op basis van de cijfers van de studiedienst in 2009 al nodig hadden, maar die kwam er niet.

Minister Pascal Smet: Uw partij zat toen in de regering.

Mevrouw Irina De Knop: In 2009 zijn verkiezingen gehouden. Geef toe, minister: is het niet kinderachtig om steeds opnieuw te zeggen dat Open Vld lid was van de vorige regering? Wij

weten dat. U hebt een hele legislatuur de tijd gehad om zo'n instrument uit te bouwen en ervoor te zorgen dat wij een meerjarenplanning hebben. Ik hoor nu dat in de nieuwe studie rekening zal worden gehouden met de toekomstige stedelijke ontwikkelingen. Ik mag het hopen! Ik mag het hopen dat de lokale taskforces dat meenemen in hun meerjarenplannen. Ik weet dat u zelf daar wel al het mogelijke voor doet, maar ik vind dat de Vlaamse Regering schromelijk in gebreke is gebleven bij de pogingen om de problemen op een structurele wijze aan te pakken.

Wat u zei over de uit te werken procedure die moet worden gehanteerd bij de toekenning van capaciteitsmiddelen, is mij niet helemaal duidelijk. U zegt dat de Vlaamse Regering dat heeft besproken en de lijnen heeft uitgezet, maar u zegt ook dat dit nog moet worden geconcretiseerd. In oktober hebt u dat ook al gezegd. Wanneer zal het Vlaams Parlement kennis kunnen nemen van de definitieve voorstellen?

Minister Pascal Smet: U moet u geen zorgen maken: de afsprakennota is goedgekeurd. U krijgt die tekst wanneer de zaak is doorgesproken met de koepels. Dat laatste kan toch maar nadat de Vlaamse Regering de beslissing heeft genomen? Dat is de normale gang van zaken. Als alles op punt staat, wordt u ingelicht.

Mevrouw Irina De Knop: Als de Vlaamse Regering heeft beslist, dan kunnen wij toch...

Minister Pascal Smet: Er is een beslissing genomen over een afsprakennota. Die moet worden geconcretiseerd. Om snel te kunnen werken, is dat zo aangepakt. Wanneer u ooit zou worden geroepen om mijn of gelijkaardige functies waar te nemen, zult u begrijpen dat men af en toe zo moet te werk gaan.

In een ideale wereld zou een meerjarenplanning eleganter zijn geweest. Ik heb dat nooit verhuisd. Maar het is toch het volgende dat telt. Elk jaar zijn de middelen ter beschikking gesteld. Elk jaar hebben de kinderen een plaats op school gekregen. Elk jaar hebben de gemeenten gekregen wat zij nodig hadden. De resultaten zijn er. Had het eleganter gekund? Ja. Maar de financieel-economische situatie maakte dat niet mogelijk. Een meerjarenplanning was ideaal geweest. Maar het resultaat is hetzelfde. U mag niet vergeten dat zelfs met een meerjarenplanning men elk jaar opnieuw de toestand moet analyseren. We leven niet in een tijd dat het geld aan de bomen groeit. Voorts zult u eens moeten uitleggen of er een regering is die het zich kan veroorloven om niet de middelen vrij te maken die men nodig heeft. Of men de informatie 1, 2, 3 of 5 vijf jaar op voorhand kent, is eigenlijk een zaak van elegantie. Het resultaat is hetzelfde, want geen enkele regering kan het zich veroorloven om niet de middelen vrij te maken die men nodig heeft. Ik heb er wel hard moeten voor knokken, maar het geld was er altijd, en ook snel, en dat is toch het belangrijkste.

Mevrouw De Knop, vergeet niet dat ik met een wit blad ben begonnen. Er waren zelfs gemeenten die niet wisten dat er zich op hun grondgebied een probleem aandiende. Dat wordt eventjes vergeten. Wij hebben daar tijd ingestoken. Ik verkies in de diepte te werken. Vandaag wordt dat geconcretiseerd, stap voor stap. Soms wordt de indruk gewekt dat alles met één vingerknip kan worden opgelost. Was het maar zo! Als u dat echt wilt, dan moet het Vlaams Parlement maar een decreet goedkeuren dat ons de middelen geeft om dat te doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het bepalen van de cesuur bij de taaltoets voor kleuters
- 620 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag is ingegeven door een antwoord op een schriftelijke vraag van mevrouw De Knop. Ik trap een open deur in wanneer ik zeg dat kleuters die minder dan 220 halve dagen aanwezig zijn, een taaltest moeten afleggen. Uit de cijfers blijkt dat 90 van de 418 kleuters in het eerste leerjaar niet zijn geslaagd. We leren ook dat 293 van de kleuters 2 jaar later geen leervertraging hadden opgelopen. Kortom, veel kleuters slagen in deze proef, hoewel ze nadien problemen ondervinden.

Toch moet ik erkennen dat nooit is gesteld dat de taalproef een voorspellende waarde zou hebben als dusdanig. Het hoofddoel van de test blijft de minimale kennis van het Nederlands te peilen, wat een basisvoorwaarde is voor een succesvolle schoolloopbaan. Het nut of de noodzaak hiervan moet duidelijk zijn. Ik wil wel het belang onderstrepen van de kleuterparticipatie in ons Nederlandstalig onderwijs, ook voor anderstalige kinderen. De cognitieve psychologie leert mij toch ook dat de kleuterleeftijd een belangrijke leeftijd is om de Nederlandse taal op een degelijke manier te verwerven.

De recente cijfers zouden er echter wel op kunnen wijzen dat er een probleem is met de cesuurbepaling van de taalproef. De cesuurbepaling bepaalt wat kleuters minstens moeten kunnen om toegelaten te worden. De minimale kennis Nederlands werd vastgelegd op het niveau van de toetsopgaven. Er werd dus geopteerd om een absolute norm vast te leggen en geen vergelijkende norm. Deze norm werd bepaald door experts ter zake. Ook mensen uit de praktijk werden hierbij betrokken. Om te vermijden dat een kleuter onterecht zou worden afgewezen, werd het risico tot een minimum beperkt door een tolerantie bij het niet slagen op een van de twee onderdelen, passieve woordenschat en zinsbegrip.

Minister, hoe evalueert u deze cijfers? Zult u, in het licht van bovenstaande feiten, de cesuurbepaling opnieuw bekijken, met name eventueel verstrengen? Werd reeds onderzocht waarom de kinderen die slagen in de taalproef, toch achterop geraken in het lager onderwijs? Ik wijs op wat ik heb gesteld in mijn inleiding, namelijk dat het nooit de bedoeling was om te zeggen dat kinderen die slagen, sowieso succes hebben. Er blijft een zeker spanningsveld. Zo ja, is dit te wijten aan een gebrekkige kennis van het Nederlands? Zo neen, zult u deze problematiek verder onderzoeken? Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Het klopt dat ik een tijd geleden een aantal vragen heb gesteld aan u over deze materie. De resultaten zijn toch opmerkelijk, minister. In het schooljaar 2010-2011 moesten 418 kinderen een test afleggen, waarop er slechts 3 onvoldoende scoorden. Nadien blijkt dat 90 van die kleuters toch het eerste leerjaar moeten overdoen. Slechts 293 van hen zitten twee jaar later waar ze horen te zitten, met name in het derde leerjaar. We moeten dan toch minstens vragen durven te stellen.

U weet dat wij vanuit Open Vld nooit warm liepen voor die taalproef, precies omdat we bezorgd waren dat ze veel te eng is opgevat. *(Opmerkingen van mevrouw Kathleen Helsen en minister Pascal Smet)*

Ik heb toch altijd aangegeven dat ik daarvoor niet bijzonder warm loop en ik heb ook initiatieven genomen in dit parlement, met de vraag om die taalproef uit te breiden met een goede remediëring, en dat is niet gebeurd. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Als ik nu even mijn punt mag maken, kan er straks worden gereageerd. De materie is te ernstig om ons ervan af te maken met politiek gehakketak. U kunt terecht stellen dat we die zaken mee hebben onderschreven in een vorige regering. Mijn houding is in elk geval altijd consequent geweest. Ik heb er altijd voor gewaarschuwd dat die taalproef nogal eng wordt opgevat, dat er enkel wordt getest op het niveau van taal en dat andere elementen die belangrijk zijn in de ontwikkeling van kinderen, onvoldoende werden meegenomen.

Voorzitter, u lijkt er ook een mening over te hebben. U mag het ook aan mij zeggen, ik kan daartegen.

Minister, gaat u de taalproef zoals die vandaag bestaat, zo laten? Bent u bereid om na te denken over een mechanisme, een oplossing of een ondersteuning, om ervoor te zorgen dat die taalproef breder kan worden opgevat, zodat ook andere vaardigheden en attitudes van kinderen worden getest? Dat moet ervoor zorgen dat, als er een positief advies wordt gegeven voor de overgang naar het eerste leerjaar, we voldoende garanties hebben dat die kinderen de juiste ondersteuning krijgen.

Ik kan enkel vaststellen dat we in deze legislatuur halsstarrig hebben vastgehouden aan de taalproef. U hebt altijd aangegeven dat we een evaluatie nodig hadden, minister, en dat we cijfers nodig hadden om te kunnen evalueren hoe we dit verder zouden aanpakken. Er zijn nu cijfers. Ik vind dat de heer Van Dijck die nogal eng interpreteert. Hij gaat meteen naar de conclusie dat het taalniveau dat werd getest, blijkbaar te laag is. Dat zou dan de reden zijn dat kinderen verder in hun loopbaan problemen ondervinden. Ik ben geen wetenschapper, maar ik denk dat dat een enge interpretatie is en dat de resultaten van deze taalproef minstens verder onderzoek vergen.

Politiek vinden wij het raadzaam om deze taalproef niet langer aan te houden en te vervangen door een gedegen begeleiding van kinderen die taalproblemen of andere problemen bij de ontwikkeling ondervinden, om ervoor te zorgen dat zij hun schoolloopbaan goed kunnen doorlopen. Wij zijn er sterk voorstander van om de leeftijd verder te verlagen. U verwijst altijd naar de leerplicht. Dat hoeft niet zo te zijn. Minister Vandenbroucke heeft een regeling uitgewerkt waarbij we perfect binnen de decretale voorwaarden blijven. Het is dus perfect mogelijk om die kleuterleeftijd verder te verlagen, om op die manier de participatie te vergroten. Het gaat niet enkel om de participatie, want daarvan zegt u altijd dat die bijzonder goed is, maar ook om de regelmaat waarmee kinderen naar school gaan, om de duur dat ze in de kleuterschool zijn, zo lang mogelijk te houden.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, u weet wat mijn vraag is met betrekking tot de taalproef in de kleuterschool. In het verzameldecreet hebben wij een nieuwe taalproef goedgekeurd, die volgens mij veel beter is en veel beter inspeelt op de noden die er zijn. We doen dat vanaf het eerste leerjaar: een screening vanaf de instap met daaraan gekoppeld een gepast traject indien nodig. Dat hebben we al goedgekeurd, niet zo lang geleden. Toen is ook ter sprake gekomen of het door die stap vooruit nog wenselijk was om de taalproef in de kleuterschool te behouden. Toen waren bijna alle fracties het erover eens dat we dat inderdaad in vraag moesten stellen, omdat het te gek is om tussen 25 en 30 juni een proef af te nemen in de kleuterschool en de eerste week van september opnieuw een taalproef met daaraan gekoppeld een screening en een traject af te nemen in het eerste leerjaar.

Zoals de heer Van Dijck nu ook vaststelt, is niet enkel en alleen de taalkennis bepalend voor de ontwikkeling van een kind op school. Het is natuurlijk van belang dat een kind de taal kent, maar het is niet het enige element. In de hoorzittingen die we hier een hele tijd geleden hebben gehouden, hebben de sprekers ook heel duidelijk aangegeven dat we voor de kinderen die niet de kans krijgen om door te stromen naar het eerste leerjaar omdat ze niet slagen voor de taalproef die wordt afgenomen in de kleuterschool, alle andere aspecten van hun ontwikkeling dreigen stil te leggen, wat echt niet wenselijk is.

Minister, de vraag die we zouden moeten stellen, is: wat gebeurt er met de kinderen die het jaar moeten overdoen in de kleuterschool? Hebben die daarna een beter traject in het lager onderwijs? Daar hebben we geen zicht op. Als ze de taal onvoldoende kennen, moeten ze het jaar overdoen in de kleuterschool; nochtans zijn we er allemaal van overtuigd dat zittenblijven niet altijd de beste oplossing is. Toch stellen we het al voor van in de kleuterschool. We zouden moeten kijken naar het effect op de kinderen die het jaar overdoen, of zij een beter resultaat hebben het jaar nadien.

We hebben hier een bepaalde maatregel waarvan we niet weten of die de juiste effecten creëert. Ik stel die zeker en vast heel sterk in vraag, omdat het veel beter is om de

beginsituatie in het eerste leerjaar duidelijk in kaart te brengen en de totale ontwikkeling van een kind te bekijken. Als er in het eerste leerjaar al een aangepast traject nodig is, moeten we dat kunnen aanbieden. Dat hebben we goedgekeurd in het verzameldecreet en dat lijkt me een veel betere piste. Onze vraag blijft dus om de taalproef in de kleuterschool op te heffen.

Nu spreken we over een doelstelling die we willen bereiken met de taalproef, die eigenlijk bij het stemmen over die taalproef in de kleuterschool niet de doelstelling was. De doelstelling van die taalproef was het verhogen van de kleuterparticipatie. Dat is de reden waarom we die hebben ingevoerd, niet het verhogen van de taalkennis, niet kijken of de taalkennis voldoende is om door te stromen naar het eerste leerjaar. We stellen vast dat we de doelstelling van het verhogen van de participatie in de kleuterschool niet hebben bereikt. Er zijn dus redenen genoeg om het instrument in vraag te stellen en om werk te maken van het mijns inziens betere instrument dat we nu al hebben goedgekeurd.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Ik sluit me aan bij de opmerkingen van mevrouw Helsen. De taalproef is ingevoerd als een stok achter de deur voor participatie. We moeten eerlijk genoeg zijn om dat toe te geven, en het is niet gelukt. De participatiegraad ligt op 94, 95 of 96 procent? *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

98 procent. Of iets minder? Goed, uiteindelijk was dat al de participatie. De vraag is of de taalproef wel het doel bereikt dat we hebben vooropgesteld. Ik heb er sterk mijn vragen bij dat het de doorstroom in het lager onderwijs zou versterken.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mevrouw Helsen, het is inderdaad de bedoeling dat er een direct effect is, namelijk een verhoging van de kleuterparticipatie. Maar we streven naar een verhoging van de participatie in het kleuteronderwijs omdat de kinderen beter voorbereid zouden zijn in het eerste leerjaar en inderdaad Nederlands kennen, wat een basisvereiste is om goed mee te draaien in het onderwijs. Het zijn twee gevolgen die men nastreeft.

Daarover heeft enkele jaren geleden in de commissie een hoorzitting plaatsgevonden. Ik moet zeggen: als ik van iets niet onder de indruk was, waren het de voorbeelden die werden gegeven van de taalproef. Dat leek me zo zwak, dat ik me afvroeg wat daar de voorspellende waarde van is. Ik heb de indruk dat de Vlaamse Regering een instrument heeft goedgekeurd waarin ze niet ten volle gelooft. Ofwel doet u het op, ofwel doet u het serieus, het is het ene of het andere. Daar moet zeker verder over worden gediscussieerd. Ook de haalbaarheid van die aangepaste leertrajecten in het eerste leerjaar moet worden bekeken. Wat is de financiële impact ervan? Dat mag niet iets zijn dat men enkel op papier organiseert, dan moet men er ook de middelen tegenover stellen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Het is duidelijk dat het invoeren van de taaltest vooral een hoge symbolische waarde heeft gehad. Daarvoor moet je zoiets niet doen, om te tonen dat je ook eens wat wilt doen wat betreft de taal. Het was door alle experts op het veld voorspeld dat zoiets niet zou werken, noch voor het verhogen van de kleuterparticipatie, waarvoor het een verkeerd instrument was, noch voor het verbeteren van de kennis van het Nederlands, als er geen deftig vervolgtraject is.

Ik geloof ook veel meer in screening, met aangepaste vervolgtrajecten. Ik ben blij dat er nu eindelijk consensus lijkt te zijn om komaf te maken met die taaltoets.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik denk dat u dat verkeerd begrijpt, mevrouw Meuleman, maar goed.

Voorzitter, we hebben dit onderwerp al verschillende keren besproken. Ik wijs er u nogmaals op dat dit een beslissing van de vorige regering is die ik heb uitgevoerd. In het begin werd er gezegd dat het om oncontroleerbare aantallen zou gaan, maar dat bleek allemaal niet zo te zijn.

Het klopt dat de finaliteit van die taalproef duidelijk was. Het was symbolisch, maar niet zozeer om taalredenen. Het was vooral een stok achter de deur, om ervoor te zorgen dat kinderen effectief 220 halve dagen aanwezig waren. Men ging ervan uit dat zij door die 220 halve dagen aanwezigheid een voldoende basis Nederlands zouden hebben. Als ze er geen 220 halve dagen waren, was er een stok achter de deur, een soort escape, om te zien of ze die basis op een andere manier behaald hadden, zodat men toch geen kinderen zou tegenhouden die het wel konden. Dat was de reden waarom men het gedaan heeft.

Het was niet de bedoeling om een voorspellende waarde te hebben voor schools succes. Het was evenmin de bedoeling om een vervolgtraject te hebben. Het was gewoon om, nog meer dan een stok achter de deur, een escape te hebben, zodat we toch geen kinderen zouden verplichten om het derde jaar kleuteronderwijs over te doen, terwijl ze voldoende kennis van het Nederlands hebben om te starten.

We hebben de cesuurbepaling gedaan op basis van een inhoudelijke norm en niet op basis van een vergelijkende norm. De experts verkozen een inhoudelijke norm te gebruiken, overigens conform het decreet: Nederlands, nodig om het gewoon lager onderwijs aan te vatten. De keuze van de inhoudelijke norm hangt af van de deskundigheid van de experts en niet van de toevallige samenstelling van een steekproef of van de minister die op dat moment toevallig minister is.

Om de cesuur te bepalen, stelden we een evenwichtig panel van praktijkexperts samen, bestaande uit leerkrachten van het eerste leerjaar, kleuteronderwijzers uit de derde kleuterklas, pedagogisch begeleiders en CLB-medewerkers (centrum voor leerlingenbegeleiding). De beoordelaars moesten ook ervaring hebben met anderstalige kinderen.

De cesuurbepaling voor de taalproef is gebeurd volgens de Bookmarkmethode en begeleid door professor Rianne Janssen van de KU Leuven. De beoordelaars kregen de toetsitems in hun toetsboekje geordend in stijgende graad van moeilijkheid. De taak van de beoordelaars bestond erin om – figuurlijk gesproken – een bladwijzer te plaatsen tussen de twee items die de overgang vormen tussen items die wel beheerst moeten worden en items die nog niet beheerst moeten worden.

De richtlijn bij die cesuur was wat het decreet zei: wat moet een 6-jarige kennen om de lagere school te kunnen beginnen? Dat is nog iets anders dan volledig goed te kunnen spreken. Het gaat erom wat men nodig heeft om te kunnen beginnen. Daar zit een gradatie op. Dat is een belangrijke nuance. De taalproef is slechts een momentopname en er zijn heel veel verschillende aspecten die bepalen of een leerling succesvol is in het eerste leerjaar. Er werd dan ook heel bewust beslist om niet op zoek te gaan naar een instrument dat een voorspellende waarde heeft voor de schoolse prestaties. De taalproef en de cesuur meten of een 6-jarige voldoende Nederlandse schooltaal begrijpt om te kunnen starten in het eerste leerjaar. De proef is dus geen voorspeller van schools succes.

Het praktijkpanel heeft op de meetschaal de cesuur vastgelegd die bepaalt welke toetsopgaven beheerst moeten worden om te spreken van een minimale beheersing van het Nederlands voor 6-jarigen die starten in het eerste leerjaar. Het expertenpanel heeft trouwens beslist om de cesuren, zoals vastgelegd door het praktijkpanel, te respecteren. Het onderzoeksteam onder leiding van Rianne Janssen heeft de resultaten van de cesuurbepaling op de meetschaal vertaald in een concreet voorstel voor de afname van de twee toetsen in de praktijk.

Daarbij is ten eerste nagegaan of beide toetsen niet konden worden ingekort, aangezien het voor het bepalen of een leerling de cesuur haalt, niet aangewezen lijkt om de oorspronkelijke toetsen, die elk meer dan tachtig toetsopgaven bevatten, in hun geheel af te nemen. Uit de psychometrische eigenschappen van de meetschaal volgde dat voor beide onderdelen een ingekorte toets van veertig opgaven op een voldoende betrouwbare wijze het al dan niet behalen van de cesuur in kaart kan brengen. Tevens werd aangetoond dat bij een ingekorte toets de kans zeer klein is dat de cesuur gehaald kan worden louter door te gokken.

Slotsum: de cesuur is bepaald op basis van een inhoudelijke norm, conform het decreet, door een evenwichtig samengestelde groep van experts en praktijkmensen. Ze is getest en betrouwbaar gevonden en er is dus ook geen nood om de cesuurbepaling opnieuw te bekijken.

Ik heb gezien, mevrouw De Knop, dat u dat in de krant De Morgen hebt gebracht. Als ik lees hoe dat daarin staat, is dat wat mij betreft desinformatie in plaats van informatie. Die aantallen zijn bijzonder klein. We spreken hier over een bijzonder klein groepje van nog geen negentig kinderen, op het totale aantal kleuters in Vlaanderen. Daar dan grootse conclusies uit trekken en zaken gaan poneren, vind ik beleidsmatig bijzonder ongepast. Dat wou ik nog even meegeven. Ik heb diep gezocht toen ik dat las. Misschien hebt u het niet zo bedoeld. Dat kan natuurlijk, ik weet hoe dat allemaal functioneert. Maar toen ik het las, dacht ik: hier gaan we weer. Je kunt je afvragen of je voor zo'n kleine groep een onderzoek moet opstarten.

En dan komen we bij de volgende vraag. Er is in deze legislatuur – niet zonder slag of stoot – iets anders beslist. We zijn namelijk tot de conclusie gekomen dat het belangrijk is om die taalscreening te doen op een moment dat je die belangrijke overgangen in ons onderwijs hebt. Ik heb hier al meermaals gezegd dat ik begrijp dat je dan vragen kunt stellen over de sequentie. Ook al is de finaliteit van die testen verschillend, toch kun je daar vragen over stellen.

Ik heb gezegd dat ik opensta voor alternatieven, maar heb er altijd bij gezegd dat het belangrijk is om die stok achter de deur te hebben. Want hadden we die stok niet gehad, hoeveel kinderen zouden er dan geen 220 halve dagen aanwezig zijn geweest? Dat weet je niet. Het is altijd gevaarlijk om te zeggen dat het effect beperkt is. Er is misschien een zeer groot effect dat je gewoon niet kent. En dus is die stok achter de deur nodig.

Ik heb aan mijn administratie gevraagd om een alternatief te vinden. Ik hoop dat men die nog vindt tijdens deze legislatuur. Ik heb het ook aan de commissieleden gevraagd: als jullie een goed alternatief weten, als stok achter de deur, geef het mij. We hebben dat nodig, want anders zou je wel eens het ongewenste effect kunnen hebben dat veel minder mensen hun kinderen 220 halve dagen naar school willen sturen. Niemand hier wenst dat.

Ik ben bereid om die eerste af te schaffen, nog tijdens deze legislatuur in OD XXIV als dat kan, op voorwaarde dat we een goed alternatief hebben, dat ervoor zorgt dat kinderen 220 halve dagen aanwezig zijn. Voor het taalaspect hebben we dan een andere proef, die ingevoerd wordt vanaf september 2014. Ik heb het al gezegd: als er nog iets moet veranderen, moeten we dat nu doen, bij OD XXIV. Maar dan moeten we wel een alternatief vinden. Dat kan vanuit de commissie. Dat zal dan via een amendement moeten. Dan doen we dat, zoals gebruikelijk, gezamenlijk met regering en parlement.

Ik vat samen. Ten eerste: er is enige nuance nodig, want het gaat om een zeer kleine groep van kinderen. Ten tweede: we moeten die 220 halve dagen aanwezigheid absoluut behouden. Ten derde: we weten niet hoeveel kinderen er anders geen 220 halve dagen meer aanwezig zouden zijn, en dus hebben we die stok achter de deur wel degelijk nodig.

De voorzitter: De heer Van Dyck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Minister, dank u voor uw heel uitvoerige antwoord. Ik heb in mijn vraag duidelijk gesteld dat het nooit de bedoeling was om te zeggen: "Als je nu slaagt, zul je je verdere schoolcarrière probleemloos kunnen doorlopen."

Iedereen erkent hier ook het belang van de kleuterparticipatie. De Open Vld-fractie heeft indertijd gepleit om de leerplichtleeftijd te verlagen. Sommigen zijn daar terughoudend in. We moeten alles onderzoeken. Maar het verlagen van de leerplichtleeftijd is niet onze bevoegdheid. Bovendien is onze regelgeving van dien aard dat, als je de leerplichtleeftijd verlaagt, je met andere verplichtingen te maken krijgt. Die zaken moeten ook worden onderzocht.

De heer Boudewijn Bouckaert: Zoals het godsdienstonderwijs.

De heer Kris Van Dijck: Er zijn meer consequenties. Mevrouw Vanderpoorten heeft daarover in het verleden meer dan eens duidelijk stelling ingenomen. Kleuterparticipatie blijft natuurlijk belangrijk. Er zijn evoluties. We zullen vanaf september 2014 een nieuwe manier van werken ten volle kunnen evalueren.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, u vraagt naar een alternatief. De heer Van Dijck heeft het daarnet even samengevat. Wij pleiten er inderdaad voor om de leeftijd waarop men verplicht naar het kleuteronderwijs moet, te verlagen. Ik zei al eerder dat minister Vandenbroucke dit heeft geregeld. Dit kan door een aanpassing te doen en een minimum te vragen van 220 halve dagen vanaf de derde kleuterklas. Dat kan perfect.

Minister Pascal Smet: Ik heb dat hier al twee keer uitvoerig besproken. Ik heb toen een juridische argumentatie gegeven – en ik denk mij te herinneren dat u daar toen boos om was. Men heeft een toelatingsvoorwaarde ingevoerd, waar wij dan voor bevoegd zijn. Men heeft niet de leeftijd verlaagd. Dat was een juridische handigheid. Maar als je de toelatingsvoorwaarde zo maakt dat je de facto de leerplichtleeftijd verlaagt, zal dat juridisch niet meer passeren. De Raad van State en het Grondwettelijk Hof zullen meteen zeggen dat dit een bevoegdheidsovertreding is. Ik heb het daarover nog gehad met mijn collega-ministers van Onderwijs. Zij kijken naar ons om onze regeling te kopiëren. Wij konden zeggen dat je dat logischerwijs één jaar kon uitleggen: je moet in het derde jaar kleuterklas gezeten hebben om te kunnen worden ingeschreven. Maar als je zegt, zoals u dat nu blijkbaar doet, dat je drie jaar in de kleuterklas moet hebben gezeten, heb je de leerplichtleeftijd verlaagd. Dat is nog altijd een federale bevoegdheid. U stelt een onmogelijk alternatief voor.

Maar, mijnheer Wienen, nu hebben we de Permanente Onderwijscommissie, waar we dat soort zaken op een wat permanentere basis kunnen bespreken. Dat vond zeer uitzonderlijk plaats in het Koninklijk Paleis. U ging er gisteren van uit dat wij daar altijd zouden vergaderen. Dat was enkel zo voor de eerste keer. Dan nog zijn er heel veel andere issues.

Mevrouw De Knop, uw alternatief is juridisch onhaalbaar op dit moment. Ik dacht dat ik dit hier al eens had uitgelegd.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, ik weet dat dat uw standpunt is. Ik vind het echter de moeite waard om dat toch te proberen. Voormalig minister Vandenbroucke is daar ook niet over één nacht ijs gegaan. Ik ben geen juriste, maar ik vraag me af waarom de redenering, als ze opgaat voor één schooljaar, niet zou kunnen opgaan voor twee schooljaren. Waarbij je gewoon dezelfde argumentatie volgt. Het is niet omdat een probleem moeilijk is, dat we het niet verder kunnen onderzoeken.

Een ander alternatief, dat wij ook altijd hebben besproken, is dat je het dan niet een taalproef noemt – als je dan toch absoluut wilt vasthouden aan een sluitstuk. Onderzoek dan of er een algemene bekwaamheidsproef kan zijn om te bekijken of de kinderen in hun ontwikkeling ver genoeg gevorderd zijn om de overstap naar het eerste leerjaar te maken en, indien nodig, welk traject daaraan moet worden gekoppeld. Je moet de klemtoon leggen op het traject dat die kinderen nodig hebben, om ervoor te zorgen dat hun ontwikkeling op een voldoende niveau is om in het lager onderwijs mee te kunnen.

Ik geef mevrouw Helsen 100 procent gelijk. Ik ben dan ook blij dat zij nu tot die toenadering komt. Je hebt op dat niveau geen taalproef nodig. Je kunt dat evengoed organiseren bij de start van het lager onderwijs, zoals dat nu geregeld is. Maar leg dan alstublieft heel sterk de nadruk op het traject dat die kinderen moeten volgen, en zorg ervoor dat er een degelijke controle op is. Anders krijg je het scenario dat kinderen al in het eerste, tweede of derde leerjaar moeten blijven zitten. Dat is uiteindelijk de kern van deze materie.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw De Knop, ik wil u erop wijzen dat ik tijdens de vorige legislatuur, zelfs in deze commissie, zeer kritisch geweest ben voordat we over deze taalproef hebben gestemd. Ik was absoluut niet overtuigd en heb dan ook niet meegestemd. Ik heb dit ook in de plenaire vergadering niet mee goedgekeurd.

Minister, ik heb wel van meet af aan een alternatief gegeven.

Minister Pascal Smet: Welk?

Mevrouw Kathleen Helsen: Het staat in tegenstelling tot wat mevrouw De Knop voorstelt. Zij wil kijken naar het kind om het probleem van de participatie aan te pakken. Als je wilt dat de kleuters participeren, moet je de ouders op hun verantwoordelijkheid wijzen. Het is niet de kleuter die bepaalt of hij naar school gaat, de ouders bepalen dat.

Ik heb van meet af aan gesteld dat het belangrijk is om te bekijken hoe je ouders kunt stimuleren om hun kinderen naar school te brengen. Het is ook interessant om te bekijken over welke doelgroep het dan precies gaat, welke doelgroep niet of te weinig participeert. We moeten die specifieke doelgroep bereiken. We weten allemaal dat die doelgroep moeilijk bereikbaar is. Ik heb van meet af aan gesteld dat het interessant is om het toekennen van de schooltoelage te koppelen aan een minimale participatie. Als je niet op school bent, moet je daar ook geen toelage voor krijgen. We geven sinds de vorige legislatuur een schooltoelage van in de kleuterschool. Het is zeer goed om, vanaf de kleuterschool, heel duidelijk te stellen dat de schooltoelage ter discussie wordt gesteld bij onvoldoende participatie. Daarmee belemmer je niet de ontwikkeling van het kind, maar je kijkt naar de ouders: de ouders die de schooltoelage aanvragen, die de middelen genereren om – hopelijk – te besteden aan de opvoeding van het kind. Dan kun je hun zeggen dat hier een bijkomende voorwaarde wordt gecreëerd om een schooltoelage te krijgen. Dat is een beter instrument dan kijken naar de kinderen. Ik ben niet gewonnen voor een algemene screening op de ontwikkeling. Kinderen moeten de kans krijgen om op hun tempo te groeien, en het onderwijs moet bekijken op welke manier daar het best mee wordt omgegaan. Het kind mag niet de dupe worden van een verantwoordelijkheid die de ouders niet nemen. Daarom denk ik dat dat wel een goed instrument kan zijn, in de plaats van die taalproef. Dit instrument is veel meer gericht op participatie en op de verantwoordelijkheid die de ouders moeten nemen.

Minister Pascal Smet: Wat u vraagt, is vandaag al zo. De schooltoelage is gekoppeld aan een aanwezigheid. Die bedraagt voor 5 jaar 220 halve dagen op school.

Mevrouw Kathleen Helsen: Ja, maar wat wij nu doen, is twee jaar wachten vooraleer we daaraan tornen. Je moet daar veel krachtiger op ingrijpen. Je moet dat als voorwaarde opleggen. Na de eerste kleuterklas moet je echt stellen dat een kind niet in aanmerking komt als het het jaar voordien onvoldoende aanwezig was. Nu kennen wij dat toe, en na twee jaar zien we dat er onvoldoende participatie is geweest. Dan vorderen wij dat terug.

Minister Pascal Smet: Uw voorstel komt erop neer dat we het sneller moeten opvolgen.

Mevrouw Kathleen Helsen: We moeten sneller optreden en het als voorwaarde stellen om in aanmerking te komen voor het volgende jaar. Zo kun je maar één jaar onvoldoende participeren. Als u zegt dat u het meent, moet u ook een krachtig instrument inzetten.

Minister Pascal Smet: De vraag is of 90 euro daar enige impact op zal hebben.

Mevrouw Kathleen Helsen: Ik denk dat dit voor bepaalde doelgroepen wel zo zal zijn. Daarom zeg ik dat het interessant is om te bekijken over welke doelgroepen het gaat. Dan kan dat wel een instrument zijn dat effect heeft.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de preciaire positie van Roma-kinderen in het Vlaams onderwijs
- 635 (2013-2014)

Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de lage onderwijsparticipatie van Roma-kinderen
- 645 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Minister, collega's, tijdens een studiedag over intra-Europese migratie die werd ingericht door enkele onderzoekers van het Centrum voor Migratie en Interculturele Studies (CeMIS) en de Universiteit Antwerpen blijkt dat Roma-kinderen het niet goed doen in het Vlaams onderwijs. Ze zijn de meest kwetsbare nieuwkomers uit Midden- en Oost-Europa. Nauwelijks een op vijf Roma-kleuters zou naar school gaan.

De belangrijkste oorzaken zouden de discriminatie zijn die op hen woog in de herkomstlanden en de dominante rol van de grote familie in de opvoeding van kinderen. Die laatste factor laat immers geen plaats voor school.

Veel andere immigranten uit Midden- en Oost-Europa (MOE-landen) migreren naar ons land vooral om meer te verdienen, in tegenstelling tot de Roma. Zij zouden simpelweg hun land van oorsprong ontvluchten voor de discriminatie. Het maakt dat ze erg argwanend zijn tegenover de samenleving in haar geheel en het onderwijs als instrument daarvan. Bovendien staat de grote familie vaak in de weg van een succesvolle integratie, door de belangrijke rol die zij inneemt in de opvoeding. Die opvoeding wijkt in sterke mate af van wat het westers onderwijs hun kan aanleren, namelijk het ontwikkelen van voornamelijk individuele talenten. In een dergelijke omgeving is er weinig plaats voor onderwijs. Daarom is het volgens de onderzoekers onvermijdelijk om in het onderwijs te werken met vertrouwenspersonen.

Minister, hoe staat u tegenover deze bevindingen? Op welke manier denkt u de Roma-kinderen via het onderwijs beter te kunnen bereiken? Zult u het initiatief om gebruik te maken van vertrouwenspersonen steunen? Hebt u daarover al overleg gepleegd met uw collega die bevoegd is voor integratie?

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: De Roma-kinderen doen het niet goed in ons onderwijs, niet alleen hier maar ook elders in Europa. Binnen de groep van de nieuwkomers-leerlingen uit Midden- en Oost-Europa nemen zij een specifieke en extra kwetsbare positie in waardoor hun kansen in de samenleving in het algemeen, en in het onderwijs in het bijzonder extra bemoeilijkt kunnen worden. Deze bevindingen zijn gebaseerd op een studie van het Centrum voor Migratie en Interculturele Studies over intra-Europese migratie.

Op het niveau van de Europese Unie blijkt dat maximaal 20 procent van de Roma-kinderen naar de kleuterschool gaat, met een mogelijke stijging tot 50 procent in het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de leerplicht start. In veel landen stapt tot 80 procent van de Roma-leerlingen in het basisonderwijs zonder voorafgaande schoolervaring. Daardoor bouwen ze al snel een grote schoolachterstand op ten opzichte van de andere leerlingen. Bovendien haken ze ook vroeger af. Waar basisscholen er nog in slagen om die groep leerlingen aan te trekken, zien we dat vooral bij de overgang naar de secundaire school opvallend veel Roma-leerlingen afhaken.

Volgens het centrum komt dit onder meer door de discriminatie en het racisme waarmee de Roma in hun herkomstlanden geconfronteerd werden. Ouders zijn daardoor zeer argwanend tegenover het systeem en de samenleving. Daar komt nog eens de armoede- en woonsituatie bij, het niet vertrouwd zijn met de schoolcultuur, onduidelijkheid over de leerplicht en

culturele drempels. Deze elementen maken samen dat een groot aantal Roma-leerlingen zeer moeilijk een gunstige positie binnen ons onderwijs zullen kunnen verwerven.

De Europese Commissie verplichtte elke EU-lidstaat om tegen 2012 een nationale strategie te ontwikkelen voor de integratie van de Roma. In België werkte de Vlaamse Regering daartoe het Vlaams Actieplan MOE(Roma)-migranten 2012 uit, dat aansluit bij het Vlaams integratiebeleid. In dit document wordt onder andere aandacht besteed aan de toeleiding van de MOE(Roma)-migranten naar en aan blijvende participatie van deze groepen aan het onderwijs.

Ook op lokaal niveau zijn er de afgelopen jaren verschillende initiatieven genomen om de Roma-kinderen toe te leiden naar het onderwijs. De stad Gent die naar schatting 5500 Roma herbergt, werkt bijvoorbeeld met brugfiguren die een feitelijke brug vormen tussen de Roma-gemeenschap en de gewone samenleving. Verder is er ook een scholenproject waarbij scholen van alle niveaus en netten de dialoog met elkaar aangaan over Roma-leerlingen. Deze inspanningen werpen vruchten af, maar door de grote migratiestroom uit Midden- en Oost-Europa, waarvan de Roma een specifieke groep is, blijft het moeilijk werken. Het is soms dweilen met de kraan open.

Minister, welke stappen werden al gezet in het kader van het actieplan om de onderwijs-participatie van de Roma-kinderen te bevorderen?

In welke mate worden de steden die met deze problematiek geconfronteerd worden, al ondersteund door Vlaanderen? Is er nog financiële ruimte om deze ondersteuning uit te breiden, bijvoorbeeld door de werking met brugfiguren te versterken?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Sinds 1 september 2012 krijgen de Roma-leerlingen in het basis-onderwijs een betere omkadering. Een kind telt voor anderhalf. Aangezien zij daarnaast ook aantikken op andere socio-economische indicatoren, wordt die omkadering ook nog eens verhoogd. Dat is een belangrijk onderdeel van het actieplan binnen het onderwijs. Het algemene actieplan gaat ook over integratie en is in samenwerking met de andere betrokken sectoren opgesteld. Ook voor de toekenning van de werkingsmiddelen spelen deze indicatoren een rol. Daardoor ontvangen scholen meer middelen voor deze leerlingen.

Naast het onderwijs biedt ook het inschrijvingsrecht scholen de mogelijkheid om, wanneer de capaciteit al is bereikt, anderstalige nieuwkomers in te schrijven in overcapaciteitsgroepen. Vaak gaat het dan over Roma-kinderen.

De toeleiding van Roma-kinderen naar het onderwijs is een bevoegdheid van de minister van Inburgering. Dat gebeurt via de onthaalbureaus. Met het Kruispunt Migratie en Integratie kan ook worden bekeken of de werkgroep Roma en spijbelen opnieuw moet samenkomen om na te gaan welke vooruitgang er vandaag al is geboekt.

Ik steun de idee van de brugfiguren. Een drietal jaren geleden ben ik in Sint-Niklaas, Temse en op andere plaatsen geweest. Ik heb toen duidelijk gezegd dat werken met vertrouwenspersonen en brugfiguren de enige manier is om deze problematiek aan te pakken. Het geeft geen zin om die mensen enkel in te zetten voor onderwijs, want heel vaak worden zij ook geconfronteerd met andere problemen in een lokale gemeenschap. Men moet die dus samen aanpakken. Het is dan ook beter dat die brugfiguren, vertrouwenspersonen vanuit de lokale gemeenschap komen en gefinancierd worden.

Er is ondersteuning mogelijk op drie manieren. Dat kan vanuit het flankerend onderwijs-beleid. De stad Sint-Niklaas doet dat op die manier. Een andere manier is vanuit het Stedenfonds of vanuit het Impulsfonds.

Er zijn vier steden met een zeer grote Roma-gemeenschap waar buurtstewards worden ingezet. In Gent worden zes voltijdse equivalenten ingezet. In Antwerpen en in Brussel zijn er vier. Sint-Niklaas heeft er twee. Op plaatsen waar die buurtstewards of brugfiguren

aanwezig zijn, functioneert dat goed. Gent bijvoorbeeld gebruikt ook nog eigen financiële middelen om daartoe te komen. En dat is positief.

Er zijn nog andere steden met een relatief grote Roma-bevolking, met name Temse, Zele, Tienen, Diest en Heusden-Zolder. In Diest lopen er ook projecten. Daar gaat 97 procent van de Roma-kinderen naar school. Dat komt omdat het lokaal overlegplatform (LOP) en de stad Diest zeer nauw samenwerken en volgehouden inspanningen leveren en afwezigheden van dichtbij opvolgen. Ook in Heusden-Zolder is dat het geval.

Daarnaast zetten wij vanuit Onderwijs in op het communiceren van projectmiddelen voor scholen via het projectloket, waaronder Europese projectmiddelen, die kunnen worden ingezet voor specifieke projecten voor Roma-leerlingen.

Voorzitter, u merkt dat wij heel wat maatregelen nemen en dat er heel wat mogelijkheden zijn. Ik denk dat het belangrijk is dat lokale gemeenschappen hier zelf verantwoordelijkheid opnemen. Het gaat namelijk niet alleen over onderwijs, maar vaak ook over samenlevingsproblematieken, wat typisch een lokale bevoegdheid is.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord en de diverse facetten die u hebt aangehaald. Er is inderdaad een betere omkadering nodig, ook voor Roma-kinderen. Die vraag blijven we duidelijk ondersteunen.

Ook binnen Inburgering heeft het project met de Roma-stewards plaatsgevonden. Ik neem aan dat het ook positief is bevonden. Uit de detailstudie die op 12 december aan bod is gekomen, blijkt duidelijk dat dergelijke brugfiguren echt renderen, al was het maar voor aanwezigheid bij oudercontacten en dergelijke.

Tegelijkertijd vond ik in de studie een niet onbelangrijk element van de leerkrachten zelf. Zij bevestigen de meerwaarde van de brugfiguren. Anderzijds stellen we vast dat de brugfiguren niet alle pedagogische problemen kunnen oplossen. Vergelijk het met een oudercontact waar tegelijkertijd ook over andere onderwerpen wordt gepraat. Dan wijkt men nogal eens snel af van datgene waarvoor het oudercontact dient, namelijk het bespreken van de individuele leerling.

Dat is wat leerkrachten vaststellen ondanks het feit dat er positieve elementen zijn. Het vraagt ook een bijkomende opleiding van hen. Ik neem aan dat dat ook in de omkadering zit. Het zou inderdaad goed zijn dat dat gemonitord wordt en dat er vooruitgang is voor alle betrokken partijen. Het lijkt mij een goede zaak die beter moet worden opgevolgd. Men moet de evolutie bekijken en eventueel bijsturen.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Minister, ik heb in mijn betoog gezegd dat de Roma-gemeenschap niet voor niets haar land verlaat. Zij vormt de grootste groep die ook in het land van herkomst wordt gediscrimineerd. Ik ben er daarnet niet verder op ingegaan, maar ik zou dat nu wel willen doen.

De landen van herkomst moeten hierin ook hun verantwoordelijkheid nemen. U hebt een aantal maatregelen genoemd. Ik denk dat we daar verder op moeten inzetten voor alle nieuwkomers en zeer specifiek voor de groep van Roma-gezinnen. Dat gebeurt binnen de tewerkstelling en het onthaalbeleid. Ik denk dat de Europese Unie hier ook haar verantwoordelijkheid in moet nemen, vooral, minister, nu sinds 1 januari de deuren zijn opengegaan. Er zullen nog gezinnen naar hier komen. We hebben het hierover gehad in de commissie Binnenlands Bestuur, maar ook in de commissie Werk met minister Muyters. Dat houdt natuurlijk ook allemaal verband met elkaar. Onderwijs is geen eiland, het staat niet op zichzelf. Hele gezinnen, de hele samenleving is daarbij betrokken. Los van wat we hier allemaal moeten doen en waar we volledig op moeten inzetten – de maatregelen, de buurtsituatie, de brugfiguren – moeten de verantwoordelijken van de Europese Unie van bovenuit druk uitoefenen op die landen om de discriminatie en het racisme in die landen aan te pakken.

Ik wil niet herhalen wat mijn collega heeft gezegd, maar ik vind wel dat we die druk moeten blijven uitoefenen. Ook de huidige en de toekomstige Vlaamse Regering moeten daarin hun verantwoordelijkheid nemen. We kunnen niet voorspellen met welke groep we in de loop van de volgende maanden zullen worden geconfronteerd. Wat zal de impact zijn? Hoeveel zullen het er zijn? Ik denk niet dat het aantal zal verminderen, maar eerder dat het zal stijgen.

Ik zou graag hebben dat de bevoegde ministers of de coördinerende minister er bij de Europese Unie op aandringen die landen op hun verantwoordelijkheid te wijzen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik ben het daarmee eens.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: De bedenking van mevrouw Pehlivan zit vervat in het MOE-beleidsplan. Het is dus wel degelijk de bedoeling om de druk op de ketel te houden in de landen van herkomst, in overleg met de ons omringende Europese landen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de toekomst van School in zicht in Antwerpen
- 641 (2013-2014)**

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Minister, via de krant hebben we vernomen dat School in zicht in Antwerpen haar werking zal stopzetten. Het is nochtans een zeer belangrijk project. De commissie heeft dat een aantal jaren geleden, in het begin van de legislatuur, bezocht. We hebben toen vastgesteld dat de werking zeer belangrijk is en dat daar mooie resultaten worden geboekt.

Tot mijn verwondering, maar zeker ook tot mijn teleurstelling, stel ik vast dat de stad Antwerpen het initiatief niet langer financieel wil ondersteunen. Dat brengt natuurlijk de nodige teleurstelling teweeg op het project zelf, maar het brengt vooral ook heel wat problemen teweeg in de regio. We stellen namelijk vast dat die mensen heel wat ouders, kinderen en gezinnen bereiken en er zo in slagen om het begrip concentratieschool te doorbreken. Nu, School in zicht blijft nog wel actief in onder andere Lokeren, Genk en Temse. In Gent en Brussel besloten de stad en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) al om de methodieken van het project School in zicht over te nemen. Het al dan niet toekennen van die subsidies behoort uiteraard tot de bevoegdheid van het stadsbestuur, maar ik denk dat het een zeer waardevol project is.

Minister, hoe evalueert u dergelijke initiatieven? Zijn er plannen of mogelijkheden om dergelijke projecten eventueel met Vlaamse subsidies te ondersteunen? Is er in dit verband al overleg geweest met de organisatie, de scholen of het stadsbestuur of plant u dat nog?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: We volgen School in zicht zeer goed op. Het is een zeer belangrijke werking die we volledig ondersteunen omdat men er in verschillende steden en wijken in geslaagd is volledige concentratiescholen om te buigen tot gemengde scholen die een weerspiegeling zijn van de buurt. Nu, dat is zeer belangrijk omdat het project er lokaal in slaagt om hoogopgeleide tweeverdieners opnieuw voor de concentratieschool om de hoek te doen kiezen. Men heeft heel wat ervaring en inzicht opgebouwd rond segregatie en schoolvlucht. U kent die ongetwijfeld al aangezien u het project hebt bezocht.

Die hele evaluatie, die ik aan het commissiesecretariaat zal overmaken, heeft aangetoond dat een project als School in zicht complementair is aan het inschrijvingsrecht en aan centrale aanmeldingsregisters. School in zicht kaartte recent nog het inschrijvingsrecht aan in een e-mail, die u als lid van de commissie Onderwijs ook kreeg, naar aanleiding van een artikel in De Standaard over het stopzetten van de subsidiëring in Antwerpen. Zij benadrukken terecht de waarde van het nieuwe decreet Inschrijvingsrecht en het concept van de dubbele contingentering, maar kaarten ook een belangrijk knelpunt aan dat het effect van het project en de meerwaarde van de sociale mix voor de leerkanen beperkt. School in zicht ervaart dat de huidige indeling in indicator- en niet-indicatorleerlingen op zich onvoldoende garanties kan bieden aan ouders dat hun kind niet het enige kind zal zijn van hoogopgeleide ouders of tweeverdieners in de klas. Daardoor verhoogt de drempel om voor een concentratieschool te kiezen. Die elementen worden meegenomen in de evaluatie van de implementatie van het decreet Inschrijvingsrecht, dat deze maand wordt afgerond.

Sinds 2010 subsidiëren wij School in zicht. Ik zie dat u daarover verheugd bent. In 2006 en 2009 werd dat gefinancierd met projectmiddelen ‘Managers van diversiteit’. Dat hebben we kunnen regelen via het ministerie van Inburgering, via minister Bourgeois, in Antwerpen-Noord en Oud-Borgerhout. Vanaf 2010 hebben we een structurele financiering gezocht en gevonden die de uitbreiding naar andere steden mogelijk maakt. De Vlaamse overheid voorziet in een basisfinanciering van 63.000 euro per jaar waarmee de basiswerking van School in zicht wordt ondersteund. Elke stad of gemeente die lokaal een School in zicht wil organiseren, zorgt voor cofinanciering. School in zicht zorgt dan voor een halfjaarlijks rapport met de aanpak en de resultaten.

Ik betreur ook de stopzetting van de cofinanciering in Antwerpen, want het project heeft daar zijn effect bewezen. Maar dat betekent dat de impact op de continuïteit van het project in Genk, Temse en Lokeren behouden zal blijven, die blijven cofinancieren. Ik heb voor 2014 ook middelen voor de basisfinanciering voorzien in de begroting, we blijven dit dus verder ondersteunen op de onderwijsbegroting. Naast de lopende projecten zullen er ook projecten in Mechelen en in Vilvoorde opstarten, dat is toch ook goed nieuws. Ook die steden hebben in een budget voorzien voor de cofinanciering.

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Voorzitter, minister, als ik verheugd ben, kan ik dat moeilijk verbergen. Ik wist niet dat er al eens subsidiëring was, maar dat is goed om weten. Het is zeker ook goed dat er nieuwe projecten komen. Ik kan niet meer doen dan zeggen dat het een spijtige beslissing was in Antwerpen, uiteraard heb ik daar geen invloed op.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik wil hier graag nog iets over zeggen. Die projecten zijn niet bedoeld om eeuwigdurend te zijn en gesubsidieerd te worden. Ze worden gelanceerd om methodes te testen en om experimenten uit te voeren. Het is de bedoeling dat de beleidsmakers en de beleidsinstanties er lessen uit kunnen trekken en het kunnen opnemen als een vast gegeven in hun beleid.

Over Antwerpen kunnen we discussiëren, want het project School in zicht was echt heel goed en interessant. We kunnen de impact van het Inschrijvingsdecreet erop ook bespreken, maar daarvoor hebben we nu de tijd niet. Ik vind dat Gent en Brussel uiteindelijk de juiste beslissing nemen. Ze nemen de ervaring die School in zicht heeft gegenereerd over in hun beleid. En dat moet uiteindelijk de bedoeling zijn.

Het gaat niet over vaste benoemingen. Een project is een project en heeft een tijdelijk karakter. We moeten er lessen uit trekken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de nieuwe regeling over de gelijkschakeling van diploma's - 652 (2013-2014)

Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de knelpunten bij de erkenning van buitenlandse artsendiploma's - 664 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Voorzitter, ik wens u, de minister en alle collega's een heel gelukkig en gezond nieuw jaar vol met heel fijne momenten.

Ik heb een heel korte vraag over de gelijkschakeling van de diploma's. De commissie binnen de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) die advies geeft over individuele dossiers voor de erkenning van buitenlandse diploma's, zou dit jaar nog niet hebben vergaderd, dat werd in de media aangeklaagd door het Minderhedenforum.

De eerdere vraag van mevrouw Deckx gaf al aan dat er op onze arbeidsmarkt nog heel wat knelpuntberoepen en tekorten zijn, vooral in de medische sector. Het gaat om gespecialiseerde beroepen van hoogopgeleiden.

Het probleem van de gelijkschakeling van diploma's van buitenlandse artsen sleept al heel lang aan. Nu blijkt die helemaal vast te zitten.

Waarom sleept deze blokkering in de hervorming van deze procedure zo lang aan?

Wanneer zult u er eindelijk in slagen om deze aangelegenheid te deblokken?

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Voorzitter, minister, mevrouw Zamouri heeft een heel korte vraag gesteld, ik wil de zaak graag een beetje in het juiste kader plaatsen. Het Minderhedenforum heeft hier immers een studie over gemaakt.

Mijn vraag gaat over nieuwkomers en weer over een bepaalde groep. Deze keer gaat het over hoogopgeleiden, vooral over mensen met een artsendiploma van buiten de Europese Economische Unie. De nota van het Minderhedenforum heeft een aantal knelpunten opgesomd, vooral in de procedure en inzake de volledige gelijkwaardigheid. Mevrouw Zamouri wees er al op dat de zaak nu blijkbaar geblokkeerd is.

In het licht van de knelpuntberoepen, van de nieuwkomers, zeker hoogopgeleiden, die we in onze samenleving zouden moeten kunnen opnemen, zou u dit dossier toch wel eens grondig moeten bekijken, minister.

U kent het probleem, ik stel dus mijn vragen. Ik hoop dat u zich bewust bent van de knelpunten in de procedure voor de erkenning?

Hoe komt het dat de VLIR-commissie al sinds april 2012 niet meer is samengekomen? Dat is toch al een heel lange periode.

In welke mate komt het nieuwe besluit van 2013 inzake de erkenning van buitenlandse diploma's reeds tegemoet aan deze knelpunten?

Hoe staat u tegenover de voorstellen van het Minderhedenforum om de procedure te hervormen? Komt er een overleg met het federale niveau over de invoering van die stage onder toezicht, want dat is een van hun voorstellen?

Ik heb nog een bijkomende vraag, misschien kunt u er al op antwoorden. Er zijn nu al 94 of 95 artsen die een dossier hebben ingediend, een aanvraag tot volledige gelijkwaardigheid.

Aangezien de commissie niet samenkomt, blijven die dossiers liggen. Wat zal er met die dossiers gebeuren?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, in hetzelfde artikel in de krant stond apart vermeld dat er inderdaad toch wel een nieuwe procedure op komst is. Er zou een soort internationale test worden gebruikt voor de erkenning. Hoe ziet u die test? Hoe zal die er concreet uitzien? Komt die in de plaats van het VLIR-examen, of komt die ernaast te staan? Dat lijkt me toch wel een belangrijke vraag.

Verder kunnen er toch nog wel een aantal vragen worden gesteld over die internationale test. Die zou op dit moment niet in België kunnen worden afgenomen, want er is geen examencentrum. Het aantal talen waarin die test kan worden afgenomen, is ook beperkt.

Daarnaast benieuwt het me of u een oplossing in de maak hebt voor die ongeveer 95 mensen die nu al op de wachtlijst staan. Aangezien de VLIR-commissie al sinds eind april 2012 niet meer is bijeengekomen, wachten zij al zo lang op hun antwoord. Er zijn toch wel een aantal besluiten die aangeven dat u daar zelf iets aan zou kunnen doen. Als de termijn van 40 dagen is verstreken, dan ligt het eigenlijk in uw handen. Dan kunt u zelf een oplossing vinden, los van de VLIR-commissie. Ik zeg niet dat u zelf moet erkennen, maar u zou wel een oplossing kunnen zoeken die haalbaar is, ook voor die mensen die nu al bijna 2 jaar op een antwoord wachten.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik ben me uiteraard ten zeerste bewust van de huidige problematiek. We willen werken aan een goede langetermijnoplossing. Het is bovendien ook een heel delicate problematiek: beeld u maar eens in dat men een diploma van een buitenlandse arts zou erkennen, terwijl die persoon niet goed geschoold is en dat bij ons tot dodelijke ongelukken leidt. De vragen qua juridische aansprakelijkheid zullen nadien niet gering zijn voor diegene die dat heeft erkend. Het is beter om voorzichtig te zijn in dezen dan om overhaast te willen zijn.

U moet ook een onderscheid maken tussen de gelijkwaardigheid van het basisdiploma van arts via NARIC-Vlaanderen (National Academic Recognition Information Centre) en de feitelijke beroepsuitoefening, die federaal moet worden verleend. Er zijn dus twee dimensies, een Vlaamse en een federale, wat het ook een beetje ingewikkelder maakt.

Er zijn inderdaad al heel wat overlegvergaderingen geweest met heel wat actoren, zoals de VLIR, het Departement Onderwijs en Vorming, de Kruispuntbank enzovoort. We hebben ook al geprobeerd om contact te hebben met de federale minister. Dat is allemaal niet zo evident. Het probleem is dat dit op dit moment in handen van de VLIR ligt. We hebben onlangs nog overleg gehad met het ministerie en de VLIR over deze problematiek. Ze hebben allebei gezegd dat er een constructieve oplossing moet komen. Ik heb dat ook gevraagd.

Binnen de VLIR wordt nu gewerkt aan een aantal scenario's waarbij de nog hangende dossiers kunnen worden afgewerkt. Ik heb dat uitdrukkelijk gevraagd. Men bekijkt ook of er binnen de huidige procedure in de mogelijkheid kan worden voorzien om de aanvragers waar nodig aan een beperkte toetsing te onderwerpen om de gelijkwaardigheid te bepalen. Er is nu ook een werkgroep samengesteld die concrete voorstellen moet uitwerken voor de nieuwe procedure, die dan aan het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) moeten worden voorgelegd.

Voor alle duidelijkheid, ik hang in dezen af van de VLIR, en ik kan daar niets aan opleggen, maar we maken er uiteraard werk van om ervoor te zorgen dat er een snelle doorbraak kan komen. Mevrouw Meuleman, ik zal geen uitspraken doen over de vraag wat die precies inhoudt. Laten we de voorstellen afwachten, die met de VLIR bekijken en dan proberen de knoop door te hakken.

Het klopt dat in het nieuwe besluit van juni in de mogelijkheid is voorzien om advies te vragen aan experts, die hiervoor zullen worden vergoed. Met die mogelijkheid moet de VLIR zeker rekening houden bij de uitwerking van de scenario's.

Ook de stage is federale materie. We kunnen alleen vragen dat de federale overheid initiatieven neemt ter zake. We hebben de hand gereikt, maar nogmaals, het is niet evident om een hand terug te krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is een zeer kort antwoord. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Het was ook een korte vraag, maar een zeer pertinente vraag: hoe komt het dat dit is geblokkeerd? Eigenlijk gaat het zelfs ook niet alleen over die blokkering. Het probleem zit niet alleen daar. Het gaat eigenlijk ook over het verdere verloop van heel die procedure.

Ik heb daar ook een schriftelijke vraag over gesteld, waarop u het volgende hebt geantwoord: "De Vlaamse Regering heeft op mijn initiatief een nieuwe procedure goedgekeurd op 14 juni 2013 (...)." U stelde heel duidelijk er zo snel mogelijk voor te zullen zorgen dat er opnieuw schot in de zaak komt. U had het daarnet over die werkgroepen. Ik denk dus dat dit wel in orde zal komen.

Die afspraak is gebaseerd op de Lisbon Recognition Convention, die de Vlaamse Regering heeft goedgekeurd. Daarin wordt eigenlijk gezegd dat er vaart moet worden gezet achter de erkenningen. U verwees naar die experts. Die moeten dan heel duidelijk en snel zeggen welke modules die artsen of tandartsen dan moeten volgen.

Dat strookt echter eigenlijk niet met de manier waarop de VLIR vandaag functioneert. De VLIR geeft nog altijd in de eindbeoordeling aan dat de artsen of tandartsen zich kunnen inschrijven in een academiejaar, terwijl onze academies nu veel flexibeler zijn. Eigenlijk moet dat in een module kunnen passen. Het resultaat van het examen dat de VLIR geeft, strookt dus niet meer met de manier waarop de academies vandaag de dag functioneren. Dat is dus eigenlijk een kloof, die u zou moeten bespreken en oplossen.

Het examen is nu volledig in het Nederlands. Ze moeten eigenlijk slagen in de taaltoets vooraleer ze de inhoudelijke vakken kunnen volgen. Volgens mij zou dat ook tegelijkertijd moeten kunnen. Een medisch examen zou taalneutraal moeten zijn. Er mogen geen doden vallen. Ik wil dat ook niet. We zouden op zijn minst in een andere taal, zoals het Engels of het Frans, naar de medische kennis kunnen peilen. We willen dat de tandartsen en artsen in het Nederlands kunnen functioneren. De taalprocedure zou tegelijkertijd moeten evolueren.

Op die manier zouden die mensen al een stuk vooruit kunnen. Ze zouden weten waar ze inhoudelijk staan en welke modules ze nog moeten volgen. De VLIR volgt die redenering echter niet. De VLIR denkt nog steeds in academiejaren. Dat is een belangrijk gegeven. Als die mensen dat doorlopen, zou alles eigenlijk moeten samenlopen. De inhoud zou taalneutraal moeten zijn.

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag staat ook dat in een goede begeleiding moet worden voorzien. De mensen moeten weten wat ze precies moeten studeren. Dat is momenteel niet het geval. Er bestaat geen enkele voorbereiding op die examens. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Minister, dit is belangrijk. Ik heb u dat in uw antwoord niet horen vermelden. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Dat staat misschien in het antwoord op mijn schriftelijke vraag. Ik heb dat antwoord gelezen. Ik weet echter niet of de andere aanwezigen weten wat in dat antwoord staat.

Ik vind het belangrijk te vermelden dat de VLIR nergens naar handboeken verwijst. De tandartsen krijgen een literatuurlijst en daar blijft het bij. Er is werk aan de winkel. We

moeten die mensen de kans bieden om sneller het eindresultaat te bereiken. We moeten de inhoudelijke toets neutraal houden en tegelijkertijd de taalprocedure inzetten.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Zamouri, we zullen het opnieuw proberen. De VLIR is aan zet. Ik zal uw bezorgdheden, die ik deel, opnieuw aan de VLIR doorgeven.

Mevrouw Khadija Zamouri: Ondertussen moeten die mensen wel zeer lang wachten.

Minister Pascal Smet: Ik heb ook gevraagd of voor die mensen geen andere procedure kan worden uitgewerkt.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, u laat uitschijnen alsof ik op de VLIR moet wachten. De vraag is echter hoe lang we moeten wachten.

Minister Pascal Smet: We zullen proberen de VLIR hiertoe aan te zetten. Het gaat echter om een delicate materie.

Mevrouw Khadija Zamouri: Dat geldt voor veel zaken in het onderwijs.

Minister Pascal Smet: Ik wil niet dat binnen vier jaar een proces tegen mij wordt ingespannen.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Ik deel de bezorgdheid van mevrouw Zamouri, maar ook de bezorgdheid van de minister. We kunnen er blijven op aandringen dat er zo snel mogelijk oplossingen komen. Ik denk dan vooral aan de mensen die nu al een aanvraag hebben ingediend.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik zal het kort houden. Ik wil benadrukken dat er momenteel geen eerlijke procedure is. In ons land worden mensen ontmoedigd. In vergelijking met de situatie in een aantal andere landen is het hier een processie van Echternach.

We moeten alles zeer correct inschatten. Er zijn risico's. We kunnen niet iedereen zo maar een diploma geven. Dat spreekt voor zich. Dat doen we momenteel echter niet. Er worden op dit ogenblik geen eerlijke, kwalitatieve afwegingen gemaakt. Daar moet duidelijk iets aan worden gedaan.

Er is tevens een grote ongelijkheid tussen de mensen die uit de landen van de Europese Economische Ruimte (EER) komen en de andere mensen. Voor de enen gaat het veel gemakkelijker dan voor de anderen. We moeten dit ernstig nemen.

Minister, er bestaan goede voorbeelden uit het buitenland. Daar is er een kwaliteitsvolle en eerlijke erkenningsprocedure. Ik vind het belangrijk dat we hier blijven naar streven. U kunt dat. U hebt die bevoegdheid. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■